

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praga št. 78.180,
Vina št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 8 Tel. št. 190.Rokopis: se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

Po sokolskih dnevih

Svečana posvetitev mavzoleja v Jindřichovicah, kjer počivajo zemski ostanki nad 7.000 srbskih vojnih ujetnikov

Praga, 8. julija. u. Praga prihaja po-
lagoma v svoj normalni tir. Življenje
se je pomirilo in slavnostno lice me-
sta se vedno bolj umirava vsakdanjemu.
Gostje so večinoma že odšli. Danes po-
noči so odpotovali poslednji. Med drugi-
mi so ob 22. uri zapustili Prago tudi
člani jugoslovenske vojaške delegaci-
je. Na postaji so se od njih poslovili
mnogi zastopniki vojaških oblasti, ra-
zen tega tisočglava množica Pražanov
in Pražank, ki so naši vojski burno že-
leli srečen povratek v domovino in sko-
rajšnje svidenje.

Na današnji seji mestnega občinske-
ga sveta je primator dr. Baxa svečano
izjavil, da ima mestni občinski svet kot
pokrovitelj vsesokolskega zleta veliko
zadostne, da so prireditve tako si-
jajno uspele. Primator dr. Baxa se je
zahvalil vsem in je izrazil priznanje
zlasti Sokolstvu, čigar delo in požr-
tvovalnost zaslužita največjo pohvalo.
Udeleženci velikega spreveda, Sokoli in
gledalci so se združili v skupno mi-
sel in skupen vzklík: Živela češka
Praga! Živela slovenska Praga! To je
bil poziv za mesto Prago, naj ostane
taka, kakor pričakuje od nje vse ljud-
stvo in ves slovenski svet. Končno se
je zahvalil vsem, ki so kakorkoli pripo-
mogli, da je zlet tako lepo uspel.

Tudi podpredsednik senata in pred-
sednik narodno socialistične stranke,
znani prijatelj Jugoslovenov Václav,
Klofač, je poslal starosti ČOS dr. Bu-
kovskemu dolgo pismo, v katerem pravi,
da je sokolski zlet uspel in prekosil
vsa pričakovanja. Zlasti pa je pokazal,
kaj je sedaj sokolska glavna dolžnost.
Trebja je, da se pobrigamo za vse, kar
nas drži in da odstranimo vse, kar nas
loči. Sokolski zlet je dokazal disciplino
in suverenost narodne misli in narodne
svobode.

Prvi podstarosta SKJ Engelbert
Ganzl je sredi večinskega deputacija
odpotoval v Gdynio, kjer se bo vršil
jutri in pojutrišnjem poljski sokolski
zlet. V Gdynio je odpotovala tudi ne-
kaj funkcionarjev ČOS, med njimi tudi
načelnik dr. Heller.

Na grobišču

7.000 srbskih ujetnikov

Davi ob 10.30 so v Jindřichovicah sve-
čano posvetili kapelico in mavzolej na
grobišču, kjer počiva 7000 srbskih voj-
nih ujetnikov. Pri svečanostih je
zbralo nad 6000 ljudi. Iz Niše je nalašč
v ta namen prispel patrijarh Dositej,
ki je posvetil kapelo v navzočnosti če-
škoslovaškega pravoslavnega vladike
Gorazda. Med udeleženci je bilo tudi
mnogo Jugoslovenov, vsa praška jugo-
slovenska kolonija s poslanikom Gri-

segonom na čelu. Češkoslovaško vlado
sta zastopala minister za notranje za-
deve Slavik in minister za narodno
obrambo Viškovsky. Sokolstvo je zastop-
al br. Stepanek. Narodni svet pa po-
slanec Prokoupek in drugi. Jugosloven-
sko armado je zastopal načelnik gene-
raln. štaba general Milovanović, jugo-
slovenski senat je reprezentiral senator
Hribar, Narodno skupščino pa posla-
nec Rasto Pustoslavšek. Navzoči so bili
končno tudi zastopniki mesta Beograda,
da, Ljubljane itd. Ob vnožju mavzoleja
so položili vence kralja Aleksandra,
prezidenta Masaryka, jugoslovenske
Narodne skupščine in senata, Beograda
in Ljubljane, češkoslovaške armade,
Zveze slovanskih Sokolov, ČOS itd. Ve-
liko pozornost je vzbudil tudi venec
nemškega prebivalstva mesteca Jindřih-
ovice in Karlovih Lazni z napisom:
»Den Opfern des Weltkrieges«. Ta venec
je položil bivši avstrijski kapetan
in sedanji češkoslovaški kapetan v re-
zervi Fritz Neidbard.

V imenu prezidenta republike in če-
škoslovaške vlade je pri mavzoleju
spregovoril minister za narodno obram-
bo Viškovsky, ki je po kratkem pozdrav-
u dejal med drugim: Po sijajnih sokol-
skih dnevih v Pragi se spominjamo pri-
tejših priručnih slavnosti trpljenja, juna-
štva in skupnih borb obeh naših nara-
dov. Nato se je obrnil k grobišču z be-
sedami: Kakor vi, tako bomo tudi mi
brani naše skupne interese na življen-
je in smrt! Godba je nato zagrala obe
državni himni, s čemer je bila žalna
svečanost zaključena.

Jindřichovice leže severno od Karlovih
lazni, tik ob meji Saške. V tem malem
nemškem mestu z imenom Heinrichsgrün
je bilo v svetovni vojni veliko ujetniško
taborišče. Srbski vojni ujetniki in inter-
niranci so morali prestopati tu strašne mu-
ke in so kar za drugim umirali za lakoto.
Bil je to pravi pekel za nesrečne žrtve
svetovne vojne. Nad 7000 jih je pomrlo.
Ko so ob prevratu češki vojaki zasedli
nemške pokrajine svoje države, so takoj
rešili nesrečneže strašnega robstva in trp-
ljenja. Plzenski pešpolk se je z vso lju-
beznijo zavzel za brate Srbe in jim nudil
vso potrebno pomoč, da so se mogli, kar
je bilo še živih, vrniti v svojo domovino
in svobodo.

Prvi poslanik naše države v Pragi, se-
danji senator g. Ivan Hribar, je takoj po-
krenil akcijo, da dobe te žrtve vojne do-
stojno grobišče. Po njegovem nalogu je
proti Čvrčanin zbral zemске ostankе srbs-
kih vojakov in jih položil v skupno gro-
bišče, nad katerim je bila lani v spomin
na desetletni vladarski jubilej Nj. Vel.
kralja Aleksandra zgrajena krasna kapela.
V njenem mavzoleju je našlo svoj zadnji
počitek 7100 srbskih junakov in 189 Ru-
sov.

Novi politični zapletljaji v Nemčiji

Položaj državnega kancelarja Papena omajan — Spor
hitlerjevcev z ministrom Gaylom — Desničarski načrt za
revizijo ustave

Berlin, 8. julija s. Najvažnejše vprašanje
po lausanskem sporazumu je, kakšne po-
sledice bo imel za sedanjo vlado. Mogoče
je, da bo odpor desnice zaradi opustitve
političnih zahtev omajal položaj nemškega
kancelarja, kar pa za lausanski dogovor
najbrže ne bo nobena nevarnost, ker je
zanj poleg kancelarja odgovoren tudi zu-
nanji minister Neurath. Državni kancelar
je pred podpisom dogovora informiral o
njegovi vsebini brzojavno tudi ostale člane
vlade. Ako bo Papez zaradi lausanskega
dogovora v resnici padel, bo padel takore-
koč le kot »narodna žrtve«. V splošnem je
že davno prevladovalo v političnih krogih
mnenje, da bo Papez le začasno ostal na
čelu kabineta.

Notranje-politični položaj se je zaradi
spora med notranjim ministrom Gaylom in
narodnimi socialisti nepričakovano poost-
ril. Minister je namreč prepovedal za jutri
nameravani pohod narodno-socialnih napad-
nih formacij. Narodno-socialna stranka bo
jutri popoldne priredila veliko manifesta-
cijo v Lustgartnu, na katero bi prišel tudi
Hitler, da prisotnostuje paradi njenih na-
padnih oddelkov. Narodni socialisti so
nameravali izvesti to prireditve takorekoč
kot simbolično zavzetje Berlina na potu,
po katerem običajno korakajo samo zna-
govite čete. Narodno-socialistični list »An-
griffe« protestira proti tej prepovedi ter
napoveduje najostrejšo borbo narodno-so-
cialističnih napadnih formacij in stran-
ke.

O načrtih za revizijo nemške ustave, ki
obstojajo v desničarskih krogih, je »Deut-
sche Rundschau« objavila naslednje infor-
macije: Vlada naj bi se odtegnila vplivu
parlamenta, vsekakor pa naj bi bila od-
stranjena možnost, da bi se mogel izlistiti
odstop državnega kancelarja, zunanjega in
notranjega ministra z nezaupnico državnega
zbora. Odpoklicati bi se mogli samo z
odlokom državnega predsednika. Poleg drž-
avnega zbora naj bi se osnovala zbornja
zbornica. Volitve državnega predsednika
naj bi postala čim bolj neodvisna od stran-
karskega razmerja. Državnemu predsedni-

ku naj bi bil dodeljen tajni svet, ki bi imel
tudi pravico, da imenuje predsedniškega
kandidata. Druga kandidata naj bi ime-
noval državni zbor. Med obema kandida-
toma naj bi potem izbral volilci. Ta re-
vizija ustave, ki bi se seveda v državnem
zboru ne mogla nikdar izvesti, naj bi se
dosedla z ljudskim glasovanjem, ki bi ga
odredil državni predsednik na podlagi
ustavnih pooblastil.

Berlin, 8. julija. AA. V severnem delu
Berlina je prišlo preteklo leto do krivega
spopada med policijo in člani komunistič-
ne mladine, ki so prejevali demonstracije
po mestu. Komunisti so metali na stražnike
kamenje in ranili več policistov.

Poset italijanske mornarice v Sofiji

Sofija, 8. julija. AA. Danes dopoldne
so prispeli s posebnim vlakom iz Varne
v Sofijo italijanski pomorski oficirji in
mornarji z italijanske križarke »Quarto«
pod vodstvom admirala Morena, ki je obiš-
kal namestnika predsednika vlade, notra-
njega ministra Girginova, nato pa ga je
sprejel v avdienci kralj Boris. Kralj Bo-
ris in kraljica sta danes popoldne priredila
intimno kosilo na čast italijanskemu
admiralu v dvorcu Vrani. Italijanski pomor-
ski oficirji na čast je Sofija sve-
čano okrašen z zastavami.

Pogajanja za francosko posojilo Poljski

Lausanne, 8. julija s. Med Poljsko in
francosko delegacijo se vrše pogajanja o
državnem kreditu 300 milijonov frankov,
ki ga želi dobiti Poljska. Prizadevanja Za-
leskega niso imela pozitivnega uspeha.
Francoski finančni minister je izjavil polj-
skemu zunanjemu ministru, da Francija
zaradi svojega finančnega položaja ne mo-
re dati kredita v tej višini.

Sporazum v Lausanni

Nemčija plača kot končno odškodnino za reparacije 3 milijarde
zlatih mark, ki jih založi v državnih bonih v fond za obnovo Ev-
rope — Nemške politične zahteve odklonjene

Lausanne, 8. julija. d. Ker je francoska
delegacija odločno odklonila, da bi z nem-
ško delegacijo razpravljala v Lausanni o
kajih političnih zahtevah, je nemška dele-
gacija sklenila, da odgodi te svoje zahteve
na poznejši čas, ko jih bo skušala uveljaviti
bodisi na razorožitveni konferenci v Ženevi,
ali pa po diplomatskem potu. Na ta način je
bila omogočena pot za popoln sporazum o
ureditvi reparacij.

Ko se je sredi Herriot ob 23.50 vrnil z
večerje, ki sta jo priredila njemu in fran-
coskemu finančnemu ministru Germain-
Martinu v hotelu Beauvillage Neuville
Chamberlain in Runciman, je izjavil novi-
narjem, da se je pričelo končno vendarle
jasniti. Med drugim je tudi izjavil, da mu
niso bili predloženi nobeni novi predlogi in
da odklanja tudi nadalje razpravo o politič-
nih pogojih. Francoska delegacija odklanja
tudi politično konzultativno pogodbo, ker
noče oskodovali interesov malih držav in
hoče ostati zvesta idejam Društva narodov.
Poudarjal je, da Francija ne zahteva nobenih
astronomskih števil, temveč zgolj vsoto,
ki jo Nemčija more plačati. Ponovno je
izpostavil, da bi neuspeh lausanske konfe-
rence pomenil povratek k Youngovemu na-
črtu.

Kakor se je izvedelo, je včeraj Papez v
razgovoru s Herriotom in francoskim voj-
nim ministrom Paulom Boncourjem skušal
še enkrat doseči pristaneč francoske dele-
gacije na ureditvi političnih vprašanj, ki so
po njegovem mnenju za Nemčijo življenjske-
ga pomena. Ker je Herriot vztrajal na sta-
lišču, naj se v Lausanni obravnava samo
reparacijske zadeve, dočim je Paul Boncour
energično poudarjal, da spadajo vsa vpra-
šanja, ki so v zvezi z razorožitvijo, v raz-
pravo ženevske konference, je ostal ta nem-
ški poizkus brez uspeha. Glede na to je bil
izdelan načrt pogodbe, ki ne vsebuje nobenih
političnih vprašanj, katere je Nemčija
sprožila, in tudi ne omenja političnih pro-
blemov, katerih rešitev je Francija želela
v početku. V tem načrtu gre samo za ure-
ditev reparacij. V francoskih krogih se je
navajala včeraj kot končna vsota, ki jo uja-
lo doseže od Nemčije, 2730 milijonov mark.
Francoska delegacija je nastopila proti raz-
delitvi bonov, ki bi jih izdala Nemčija, v
dve različni seriji po tečaju 90 in 95. Vre-
kar tudi še ni bil dosežen sporazum o roku
zapadlosti, ki naj bi znašal po nemških
predlogih 10 let, dočim so zahtevali na fran-
coski strani 20 let kot končni rok za zapad-
lost bonov.

Nočna pogajanja

Po sestanku s Herriotom sta nemški kan-
celar Papez in zunanji minister Neurath po-
setila Macdonalda, ki ju je obvestil o anglo-
sko-francoskih razgovorih. Razgovori med
Macdonaldom, Papanom in Neurathom so
trajali do 1. ponoči. Nemški državni kan-
celar je izjavil novinarjem, da se pogajanja
polagoma razvijajo proti končni rešitvi in
da se razgovori nadaljujejo. Pogajanja so
se zares nadaljevala vso noč. Razpravljali
so se o besedilu mirovnega manifesta, s
katerim naj se zaključi lausanska konfe-
renca.

Krog 1.30 ure sta Simon in Chamber-
lain prišla v prostore francoske delegacije
in se sestala s francoskimi strokovnjaki, s
katerimi sta se posvetovala o besedilu konč-
nega protokola. Angleška ministra sta nato
izjavila, da bosta še ponoči posetila zastop-
nike vseh ostalih delegacij. Razgovori so
trajali do 3. jutraj. Oba angleška ministra
sta obvestila o svojih razgovorih tudi Pa-
peza in Neuratha ter jim predložila načrt mi-
rovnega manifesta.

Davi ob 9. sta bila Papez in Neurath zno-
va pri Macdonaldu, s katerim sta razpravl-
jala o podrobnostih sporazuma, o načinu li-
kvidacije reparacijskega vprašanja in bes-
edilu manifesta.

Končni sporazum

Lausanne, 8. julija. g. Danes ob 14. je
bil dosežen splošen sporazum o vseh toč-
kah reparacijskega vprašanja. Po sklenje-
nem dogovoru bo Nemčija plačala pavšal-
no vsoto 3 milijarde zlatih mark netto, kar
predstavlja v primeri z vsoto po Youngo-
vem načrtu znižanje za več kot 30 milijard,
pač pa bo Nemčija plačala posebej belgijs-
ke marke ter razne vsote, ki jih vsebuje
tako zvani mixed cleans, Youngovo poso-
jilo, in zasedbene stroške. Ta pavšalna vsota
se bo krila z boni samo ene tranše, ki se
bodo izdali po tečaju 90 odst. Glede
načina mobilizacije in komercializacije
so se končno vrnil k prvotnemu predlogu
Germain-Martina. Rešitev političnih vpra-
šanj, o katerih so v zadnjih dneh zelo ži-
vahno razpravljali, bo priključena lausans-
ski pogodbi v splošni izjavi. Glavna stvar
pri tej splošni likvidaciji je izrecno po-
udarek medsebojne odvisnosti reparacij in
medzvezniških dolgov napram Ameriki
ali Veliki Britaniji. S tem bo Nemčija po-
litično zainteresirana na ureditvi ameriških
dolgov v okviru evropske solidarnosti. Po-
glede tega sta se Anglija in Francija obvezali,
da bosta v tej stvari postopali absolutno
solidarno.

Pavšalna vsota treh milijard, ki jo izda-
na v državnih bonih po tečaju 90 odst., bo
znašala efektivno 2.7 milijarde. Obrestna
mera je bila določena na 5 odst., amortiza-
cija obrestne mere pa na en odstotek. Rok
je bil določen na 15 let, po katerih bodo
boni anulirani, ako do tedaj ne bodo plasi-
rirani po 37 letih. Boni bodo skozi tri le-
ta blokirani, kar pomeni, da bodo še po
treh letih oddani na trg. Pri tem računajo,
da bo do tedaj mogoč enišjski tečaj 90
odstotkov.

Ob 14. so ministri zapustili hotel Beau-

rivege. Bili so različno razpoloženi, neka-
teri zelo zamišljeni, nekateri pa zelo vese-
li. Najbolje razpoložen je bil francoski mi-
nistrijski predsednik Herriot, ki je trikrat
zaporedoma vzkliknil:

„C'est fait!“

V svojem veselju je objel in poljubil
prvo francosko in prvo nemško novinarko,
ki ju je srečal, kar so prisotni sprejeli z
radostnim odobravanjem.

V prostorih angleške delegacije so se
sestali vsi strokovnjaki na konferencah.
Nemška delegacija je bila telefonsko v zve-
zi z Berlinom in okrog polnočnega se so raz-
širili glasovi iz krogov, ki se zbirajo okrog
nemške delegacije, da je sporazum dosežen.
ki bo politična izjava izrednega pomena,
bo tvoril uvod k lausanskim pogodbam. V
njem bodo izražene ideje, ki sta jih izra-
žala Macdonald in francoska delegacija in
ki so zelo slične Macdonaldovemu načrtu o
evropskem paktu. V tem manifestu se bo-
do evropske države obvezale kakor pred le-
ti v Kelloggovem paktu, da bodo vse spo-
re med seboj mirno poravnale.

Vsebina pogodbe

Lausanne, 8. julija. s. Lausanska pogod-
ba, ki je bila nočjo na seji sporočena vsem
delegatom, bo jutri dopoldne podpisana.
Pogodba vsebuje v svojem uvodu politično
izjavo, nato pa sledi reparacijski dogovor,
ki obstoji iz naslednjih petih delov: 1. po-
godbje z Nemčijo, 2. prehodnih ukrepov k tej
pogodbi, 3. dogovora, po katerem se za
ureditev vprašanja vzhodnih reparacij ime-
nuje poseben odbor in podaljša zanje mo-
ratorij od 15. decembra, 4. resolucije glede
srednje in vzhodne Evrope in 5. resolucije
lausanskega gospodarskega odbora o sve-
tovni gospodarski krizi.

Besedilo protokola

Lausanne, 8. julija. g. Oficijelno besedi-
lo lausanskega protokola, ki bo jutri na
svečan način podpisano, se glasi:

Podpisane države so se sešale v Lau-
sanni, da razpravljajo o problemih, ki so
nastali zaradi vojne, z odkritosrčno željo,
da ustvarijo novi red, ki bi omogočil vzpo-
stavitve in razvoj zaupanja med narodi v
duhu medsebojne sprave, sodelovanja in
pravice. Podpisane države so mnenja, da v
Lausanni storjeno delo, ki rešuje reparacijs-
ki problem, ne zadošča, da se doseže oni
mir, ki ga želijo vsi narodi. Vsi želimo, da
bodo ta rezultat, ki nalaga vsem strankam
trde določbe, upoštevali vsi miroljubni ele-
menti v Evropi in da se bo iz-
popolnil z novimi deli. To delo se bo tem
lažje uresničilo, ako bodo narodi podpirali
te nove določbe pravega mira, ki se bavijo
obenem z ekonomskim in političnim redom.

Del pogodbe, ki se nanaša na srednjo in
vzhodno Evropo, se glasi: V skrbah za fi-
nančno izgraditev srednje in vzhodne Evro-
pe, sklene konferenca ustvaritev komiteja,
ki bo dobil nalogo, da predloži študijskemu

odboru za evropsko unijo na prihodnjem
zasedanju program, ki bi zagotovil obnovo
držav srednje in vzhodne Evrope. Na ta na-
čin se sprejme ideja evropske unije, ki je
naletela v Ženevi na tako močan odpor, in
Briandov študijski odbor bo nanovo oži-
ljen.

Nemški komentar

Berlin, 8. julija. g. Doseženi sporazum v
Lausanni se v tukajšnjih političnih kro-
gih presoja tako, da je končnoveljavno za-
ključena doba tributov in reparacij. Nem-
čija bo samo v okviru javljenega dogovo-
ra izpolnila one obveznosti, ki so obsto-
jale še 1. julija. Kar se tiče političnih
vprašanj, se je brez dvoma doseglo, da
prihaja inozemstvo, izvezni Francije,
vedno bolj do spoznanja upravičenosti
nemške zahteve po vzpostavitvi enako-
pravnosti in odstranitvi vojne krivde. Če-
prav se v sedanjem trenutku v političnih
vprašanjih ni dosegla popolnoma zadovo-
ljiva rešitev, se je vendarle dosegel ta
moralni uspeh. Ukinitve odstotka VIII
versailleske pogodbe s čl. 231. o vojni
krivdi je logična posledica, kar stopa se-
daj na mesto Youngovega načrta nov do-
govor. Proti Nemčiji v tem členu dvig-
njeni očitki ne obstojajo več. Čeprav je
Francija odklonila formalno ukinitve, je
ostali svet vendarle črta ta očitke, kakor
je priznal nemško zahtevo glede izenače-
nja v oboroževanju za upravičeno.

Berlin, 8. julija. č. Listi ugotavljajo, da
so nemške politične zahteve za vedno po-
kopane, da pa je morala tudi Francija
umakniti svoje politične pogoje. Po treh
tednih je lausanska konferenca vendarle
prisia do svojega pozitivnega in koristne-
ga zaključka. Oba tabora sta uvidela, da se
moreta sporazumeti le, če popustita vsak
do skrajne mere, kar je značilno za oceno
lausanske morale.

Glas iz Francije

Pariz, 8. julija. g. Vest o doseženem spo-
razumu na lausanski konferenci so dobili
pariški listi zelo pozno, tako da še nimajo
komentarjev. Samo »Information« pravi
na kratko, da je s tem pot za rešitev go-
spodarskih težkoč odprta, da pa ta pot ni-
kako ne bo lahka. En problem je rešen in
s tem ustvarjeni pogoji za ugoden vpliv na
industrijo in gospodarstvo. Upati je, da bo
tudi psihološki vpliv pogodbe ugoden.

Tudi Amerika popušča

Washington, 8. julija. g. Po izjavi
z avtoritativne strani so Zedinjene dr-
žave sedaj pripravljene, da se pogajajo
z evropskimi dolžniki glede vojnih dol-
gov. Uradni krogi smatrajo, da je sta-
ra ameriška zahteva po ureditvi evrops-
skih vprašanj s sklenjenim lausanskim
dogovorom izpolnjena. Zaradi tega ni
novi ureditvi vprašanja dolgov nič
več na potu.

Pred zaključitvijo posojila Avstriji

Podaljšanje avstrijskih političnih in gospodarskih obveznosti — Ob-
čutni vladni ukrepi za uravnoteženje proračuna

Lausanne, 8. julija. d. Odbor za avstrij-
sko posojilo bo imel bržkone jutri svojo
poslednjo formalno sejo, na kateri bo odo-
bril poročilo, po katerem je že zagotovljen
znesek nad 270 milijonov, ker je priteg-
njena v kombinacijo tudi banka za med-
narodna plačila. Preostali znesek bo re-
zerviran za države, ki so načelno pristale
na udeležbo pri akciji za posojilo Avstriji.

Dunaj, 8. julija. AA. Kakor se z goto-
vostjo doznava, bo morala Avstrija, če
hoče dobiti dolgoletno posojilo podpisati
politični protokol, po katerem se bo mora-
la za nadaljnjih 20 let odreči sleherni po-
litični in gospodarski prostosti gibanja. Po-
dobni pogoji ženevskega protokola iz leta
1922 veljajo do l. 1943. Novo posojilo bi
to avstrijsko obveznost podaljšalo do leta
1953.

Dunaj, 8. julija. g. Na današnji plenarni
seji Narodnega sveta je predložil finančni
minister dr. Weidenhoffer zbornico na-
knadni proračun za l. 1932. Iz ekspozicije fi-

nančnega ministra je razvidno, da znaša
proračunski primanjkljaj v l. 1931 322.1
milijona šilingov, od česar odpade na Credit-
anstalt 100 milijonov. Glavni vzrok pri-
manjkljaja so večji izdatki pri železnici in
pri pošti ter pri socialnem zavarovanju in
delavski preskrbi. Poostrena kriza je
povzročila, da so za podopre brezposelnim
porabili 80.6 milijona šilingov. Javne da-
jatve so izkazale za 82.4 milijona šilingov
manj dohodkov, pošta in brzojav pa iz-
kazujeta samo 22.08 milijona dohodkov.
Vlada namerava za kritje primanjkljaja
zmanjšati proračunske izdatke s skrajšanjem
stvarnih izdatkov za 81.1 milijona. Na-
dalje hoče zvišati prometni davek, s čemer
bi dobila 54 milijonov šilingov več. Povi-
šala se bo tudi carina na kolonijalno blago
in dišave. Končno se bodo v notranjem
prometu zvišale tudi telefonske in brzojav-
ne pristojbine. Vlada upa, da bo na ta na-
čin izločila primanjkljaj ter v smislu ob-
ljub, danih v Lausanni, izenačila državni
proračun.

Katastrofa francoske podmornice

Pariz, 8. julija. AA. O katastrofi fran-
coske podmornice »Promethee«, ki se je
enoči potopila na skalah blizu Cherbourga,
se doznava po tele poročnostih:

Po naknadno dobljenih poročilih se pod-
mornica ni zadel v katero drugo ladjo,
temveč se zdi, da ta najmodernejša enota
francoske mornarice vendarle še ni bila
dovolj sposobna za plovo in da bi se mo-
rale na njej urediti še nekatere važne
stvari, zaradi česar so včeraj ravno sklenili,
da spuste podmornico še enkrat na poiz-
kusno vožnjo.

V trenutku, ko je podmornica zadel ne-
sreča, so bili na poveljniškem mostiču po-
veljnik podmornice, poročnik bojne ladje
in še dva oficirja, dva mehanika in dva
mornarja. Preden se je kdo izmed njih še
prav zavedel, se je podmornica ačela naglo
potapljati. Na površini vode so ostali
samo člani posadke, ki niso bili v notranjo-
sti podmornice.

Pariz, 8. julija. č. Mornariško ministrstvo

je objavilo uradne podatke o katastrofi fran-
coske podmornice »Promethee«. Posadka na
podmornici je štela 10 častnikov in 43 po-
dčastnikov in mornarjev. Poleg teh so bili
na podmornici nekaj pomožnih inženjerov,
inženjer trrdke Schneider & Creuzot, trije
tehničarji, dva delavca iz arzenalov v Cher-
bourg, dva delavca in trije drugi delavci.
Sedem članov posadke so rešili, in sicer dva
častnika, 3 podčastnike in 2 mornarja. Ostali
so vsi utonili, in sicer 43 podčastnikov in
mornarjev, 8 častnikov in ostali potniki.
Človeških trupel je v celoti 63. Podmornica
je obsegala 1179 ton. Bila je ena izmed
največjih francoskih podmornic. Zgrajena
je bila koncu l. 1929, in pričetkom l. 1930, po
gradbenem programu iz l. 1927. »Promethee«
je bil tip podmornice, od katerih ima
Francija še naslednje: »Phoenix«, »Perceus«,
»Pegasus«, »Prothee«.

Ponesrečena podmornica leži 75 m glo-
boko severno od rta Levi. Na mesto nesre-
če sta odplula rešilna parnika »Artiglio« in
»Restor«.

Naši kraji in ljudje

Glad v revirjih

Delavske družine s številnimi otroki stradajo — „Dajte nam dela in kruha!“ — Položaj je obupen

Zagorje, 8. julija.

Beda, ki jo preživljajo rudarske družine, je desla do vrhunca. Dokler so rudarji na pravili po 18 do 20 šhtov na mesec, so vsa; toliko zaslužili, da so lahko v konzumu in trgovinah plačali živež. Ko pa se je obratovanje znižalo na 12 ali največ 15 šhtov, to ni več mogoče. Prejšnji teden so delali le dva dni, v tem tednu pa nič.

Redukciji delovnih dni sledi vedno tudi redukcija živil, ki jih izdaja rudniški konzum. Vse, kar dobijo pri konzumu, je treba plačati ob plačilnih dneh in oni delavci, ki so izčrpali ali pa celo prekoračili kredit, ne dobijo ničesar več. Večina rudarskih družin strada. Reživi se hranijo z zelenjavo, a nimajo niti olja za solato in tudi soli kmalu ne bodo imeli s čim plačati.

Spori med TPD in železniško upravo so tako zamotani, da delavstvo nikakor ne more dobiti, kaj je prav za prav na stvari. Vidijo le to, da iz vseh poročil, ki prihajajo od te ali one strani, ne morejo črpati niti malo nade za boljše bodočnost. Zelodec se pač malo meni za razmotrivanja o vzrokih podjetniške in splošne krize. Razume se samo na kruh in če tudi tega ni, začne revoltirati.

Včeraj so stopile na plan rudarske žene v imenu mož, ki bi radi delali, pa nimajo kje. Nastopile so matere, ki stradajo same in ki prenašajo strašno duševno bol tudi zaradi otrok, ki propadajo v tej stiski. V malem gozdičku pri rudarski koloniji so se zbrale žene z otroki ter se odločile za pohod pred županstvo, kjer je ta dan uradoval tudi sreski načelnik. Preko 200 žen broječa skupina v spremstvu otrok se je ustavila pred županstvom, zahtevajoč kruha za gladne družine. Ves pohod se je izvršil v dostojni obliki, k županu in sreskemu poglavarju pa se je napotila šestčlanska ženska deputacija, ki je predložila naslednje želje in zahteve:

V revir naj pride čimprej poslanec go-

spod Mravlje, da vidi vso bedo ter izpolni na merodajnih mestih takojšnje pomoč. Možem naj se preskrbi delo. Nihče ne zahteva miloščin, delo pa zahtevajo vsi, kajti dela je dovolj in ne gre, da bi se delavce sililo k brezdelju ter jih izročalo z družinami vred lakoti in poginju. Ena izmed šestorice, Helena Penko, ima 11člansko družino, ki je nima s čim na-

siti. Druga, Marija Rojčeva, pa ima devet člansko družino, ki tudi že dolgo časa strada. Gospod ben in vsi drugi naj se takoj obvestijo o nevarnem položaju, ko toliko odraslih in otrok čaka na smrt od lakote in bolezni. Ker zaslužijo moške komaj 150 do največ 300 Din v polovici meseca, ni več kreditov in trgovinah in konzumih. Največ trpijo lačni otroci in pa matere, ki jih ne morejo utešiti. Otroci ne vedo ničesar in ne razumejo, zakaj je tako hudo na svetu. Takoj naj se nekaj ukrene. Dajte nam dela in kruha!

Take in podobne besede prihajajo iz trpinčenih duš in verjeti jim morajo tudi oni, ki jim je življenje v revirjih popolnoma tuje. Ljudje so na koncu svojih moralnih in telesnih sil. Če padajo ljudje doma in tudi sredi ceste v nezavest, ker po več dni niso ničesar jedli, gotovo ni potrebno še posebnih argumentov v dokaz obupne bede in potrebe nujne pomoči.

Občina je ob tej intervenciji rudarskih žen sklenila razdeliti nekaj krušne moke in koruznega zdroba na osebo približno 3 kg. Ob napovedani uri je bilo vse polno žen in otrok pred mlinom g. Weinbergerja. Na moko je čakalo okrog 400 žena in otrok. Slika nam predstavlja to razdelitev moke, ki bo dala za par dni kruha. V času, ko drugod sežigajo žito, kavo, mečjo sladkor v morje in uničujejo še druge dobrine v konkurenčni borbi, čakajo stradajoče matere, lačne in obnemogle na nekaj grgšče moke za družino. Ta moka bo za danes in za jutri. Kaj pa potem? — Vsi moramo misliti o tem vprašanju.

60 let Gasilnega društva na Viču — Glincah

Častni jubilej bo jutri proslavljen z otvoritvijo modernega doma

Novi gasilski dom. Desno Janez Gašperin, ki načeljuje že 20 let

Eden najlepših ljubljanskih okoliških krajev bo praznoval danes in jutri častitljiv jubilej svojega društva: 60 let, odkar je bilo na Viču ustanovljeno gasilno društvo. Kdo bi verjel, da imajo viški gasilci tako stare tradicije za seboj! Pa je vendar res. Saj so se že leta 1872, zbrali zavedni viški možje in fantje (Andrej Knez, takratni župan, Tomaž Ločnik, Gašpar Sušteršič in Ernest Lang, vsi posestniki na Viču) in so ustanovili domače gasilno društvo. Ni mogoče trditi, da so jih zgledi pripravili do tega, saj sta bili daleč na okoli le dve društvi pred njimi ustanovljeni, in sicer v Ljubljani in Krškem, tako da je viško društvo tretje najstarejše na ozemlju bivše kranjske dežele.

Napredni ustanovitelji so svojo malo, četo kmalu pomnožili in že prvo leto je k društvu pristopilo 20 članov, ki jim je spočetka načeloval Andrej Knez, ki ga je pa zaradi prezahtevnosti z občinskimi poslali kmalu zamenjal tovariš Lang. Seveda je bila prva, nujna potreba novega društva, da si postavi svoj dom, ker so člani svoj nalogi prav resno pojmovali in niso hoteli ostati le nekako paradno društvo. V par letih je bila skromna zgradba pod streho. Veljala je 200 goldinarjev. Opeko za zidavo in kritje je daroval opekarnar Ločnik, ostalo so pa prispevali viški posestniki. S prostovoljnimi prispevki pa so kmalu zbrali še 1100 goldinarjev, za katere so si nabavili brizgalno in drugo potrebno orodje. Prvi ognjeni krst so viški gasilci prejeli 1877, ko je velik požar uničil na Viču 23 gospodarskih poslopj, 12 kozolcev in več drugih pritliklin. Ni pa še minilo leto dni in so morali ponovno na pomoč, ko je zgorel Šrajev mlin. Veliki

izurjenosti in požrtvovalnosti gasilcev so se imeli takrat Vičani zahvaliti, da ni nastala enaka katastrofa, kakor prejšnje leto.

V vseh letih svojega obstoja je društvo vršilo v polni meri človekoljubno delo za pomoč bližnjemu in v blagor splošnosti. Med svetovno vojno je društveno delovanje počivalo, s podvojeno silo pa so šli gasilci na delo takoj po vojni. Prvi vojni občini zbor je bil 16. februarja 1919 ob navzočnosti 24 članov. Za načelnika je bil ponovno izvoljen Janez Gašperin, ki vodi društvo nepretrgano že od 1912 do danes — dokaz, da sta bila v društvu red in sloga, kar je edino pripomoglo, da proslavlja društvo letos svojo obletnico z dograditvijo svojega novega gasilskega doma, ki je med največjimi in najsodobnejšimi v dravski banovini. Tik ob Gradaščici pred Mesesnelovim mlinom, na kraju, kjer je stal stari, stoji danes novi dom v lepem, arhitektonsko prav učinkovitem slogu. Vsi potrebni prostori so zelo ekonomično razdeljeni. V pritličju je shramba za orodje in inventar ter poslovni lokal podružnice Kmetijske družbe, v prvem nadstropju pa je stanovanje hišnika, sejna dvorana, tajniška soba in soba za službujoče gasilce.

Nad pročeljem je kameniti kip Florijana, ki ga je postavila trdka Kunovar. Prostor okrog doma je ograjen z lično betonsko in železno ograjo, proti vodi pa je zavarovan z visoko betonsko škarko. Učinkovit poudarek pa daje domu tudi zidani stolp za cevi, ki je jasen simbol gasilskega doma.

Dom je zgradilo domače stavbeno podjetje Franca Marinčiča z Glincah in je delo

opravilo vestno v popolno zadovoljstvo vseh. Vse pohvale vreden pa je tudi trud in delo, ki so ga prostovoljno opravili občani z dovažanjem potrebnega gradiva. Člani društva so z veseljem in požrtvovalnostjo pomagali pri dograditvi lastnega doma. Prav pohvalno je treba priznati razumevanje, ki ga je pokazal za napredek Gasilskega društva viški občinski odbor s tem, da je vstavil v svoj proračun precej-

Dve nesrečni smrti zaradi zemlje

Tragedija kmečke družine v Dolah pri Litiji — Mlada žena je zastrupila moža in so jo zaprli, njen oče pa se je iz žalosti obesil

Radeče, 8. julija.

Ni še leto dni od tega, ko je bila poroka na Skalarjevi kmečki domačiji, po domače pri Berinjkovih, v občini Dolah pri Litiji. Domača hčerka Ivana se je poročila s 25letnim Ignacijem Sevsčkom. Do te družbe je gotovo prišlo tudi iz ljubezni, pa naj je pri tem ženin, ki se je priženil na kmetijo, imel še toliko gmotnih načrtov in naklepov. Med zakonema pa so nastali prepri s tistim dnem, ko je tast razdelil posestvo. Omoženi hčeri je pripisil polovico, po eno četrtino pa zetu in svoji drugi hčeri. Sevsček je prigovarjal ženi, naj bi svoj delež prepisala na njegovo ime, žena pa o tem ni hotela ničesar slišati. V kmečki hiši je nastal zaradi tega pravi peknel mrznje in sovraštva.

Prvi strašni del tragedije se je odigral letos na praznik sv. Petra in Pavla, 29. junija. Ko se je sv. Sevsček odpravil na vse zgodaj k maši, je postala žena naenkrat spet prijazna in mu je ponudila kozareček žgania. Užajal jo je in brnil tega okrepčila. Žena pa ga je lepo prosila, naj izpije v znamenje, da sta se pobotala.

šnjo vsoto za zgradbo novega doma.

Ob 60letnici šteje viško gasilno društvo 3 častne, 47 rednih in 350 podpornih članov.

Drevi bo baklada in razsvetljava doma. jutri pa budnica, maša in slavnostni občini zbor, ob 15. pa bo zbor gasilcev pred osnovno šolo na Viču, nato pohod pred Gasilski dom, kjer bo slovesna blagoslovitev, razdelitev častnih diplom, nato pa povorka in veselica na Zavašnikovem vrtu nasproti novemu domu.

K pomembnemu prazniku viških gasilcev so vabljivi vsi; prav gotovo pride tudi veliko ljubljancov, ki jih bodo Vičani najgostoljubnejše sprejeli.

Obljubila mu je tudi, da bosta v prihodnjih dneh šla v Radeče in tam uredila premoženjske zadeve po njegovi želji. Mož je izpil žganje. Po hudih bolečinah pa je umrl že ob 9. dopoldne.

Komisija je ugotovila, da je bil zastrupljen s strbinom. Nesrečnega mladega moža so pokopali, ženo pa zaprli. Da bo polna mera gorja, ki je nastalo iz pohlepa po zemlji, je izgubil sedaj življenje še tast zastrupljenega Sevsčaka, oče njegove morilke.

Odkar je imela nesrečna razdelitev posestva tako strašne posledice, ni imel oče odnosa tako 62letni Jože Skaler nobene mirne ure. Zločin hčerke ga je silno potrl in je vso nesrečo pripisoval načinu, po katerem je razdelil posestvo. O vseh svojih duševnih mukah pa ni z nikomer govoril. Po tragičnem dogodku se je brigal za vsa dela na zapuščenem domu. Včeraj zjutraj se je na vse zgodaj odpravil kosit. ob 9. dopoldne pa so ga našli obešenega na nekem drevesu. Nesrečni mož je bil dober gospodar in je bil pred več leti izvoljen tudi za župana.

Razvitje sokolskega prapora v Konjicah

Množica Sokolstva, gasilcev in občinstva med svečanostjo na Glavnem trgu. Podrobnejše poročilo objavljamo na 7. strani

Obupan družinski oče pod vlakom

Kolesa so ga razrezala na dvoje — Zapuška vdovo in dva otroka

Poljčane, 8. julija.

Ko je šel v četrtek okrog 5. zjutraj obhodnik proge Franc Metaln službeno po železniški progi proti Poljčanam, je nenadno presenečen obstal, kajti pred njim je ležalo negibno na dvoje prerezano truplo. Z grozo se je nagnil bliže ter je v nesrečniku spoznal Alojza Rapa, bivšega železniškega čuvaja. Ne mudeč se dalje, je o dogodku z najbližje čuvajnice takoj telefonično obvestil postajo Poljčane, od koder se je kar nato podala k mrliču komisija, ki je o nesreči takoj nadalje obvestila pristojna oblastva.

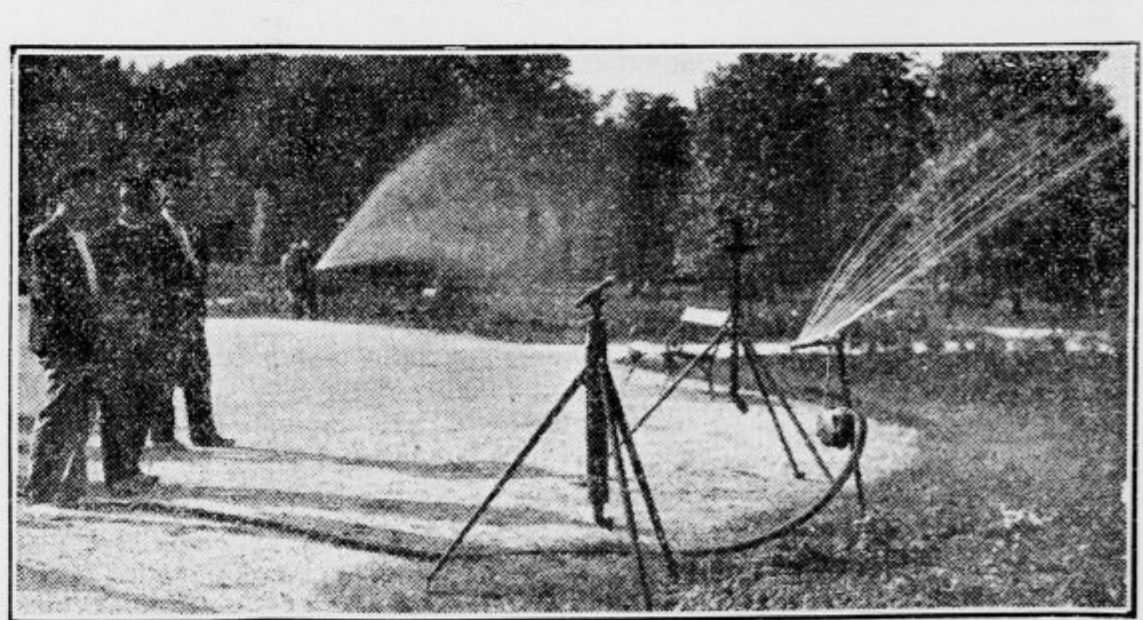
Vsi so si bili edini, da je napravil nesrečni mož samomor. Založna se je odigrala ponoči 230 m severno od predora pri Lipoglavu. Povožen je bil brčkone od žrvzovlaka. Truplo je bilo obrnjeno z glavno proti severu ter se domneva, da se je vlegel nesrečnik samo na en tir, ker je bilo truplo kakor z britvijo po dolgem prerezano, tako je ležalo na vsako stran pol trupla.

Pokojnik, ki je bil zadnji čas zaposlen kot delavec v Posegovi opekarni v Ločah, je bil star 49 let in je stanoval v Zbelovski gori pri Poljčanah. Zapuška dva otroka od 9 do 13 let in neotlažljivo ženo.

Bil je od leta 1907, dalje do 1928, uslužben pri železnici kot čuvaj. Leta 1928, pa je bil zaradi nekega prestopka odpuščen. Prosil je za pomiloščenje in za zopetni prejem v železniško službo. Ravno v sredo se je v tej zadevi mudil v Poljčanah. Izvedel pa je le žalostno vest, da mu je ministristvo prošnjo odbilo. Zalostno je še podpisal usodni akt. Resignacija je odšel proti domu, nakar je v njem v temni noči dozoril v obupnem stanju tako grozen sklep. Vest o tragičnem dogodku moža je vzbudila vsepovsod splošno sočustvovanje.

Pri hripi, bronhitisu, vnetju mandljev, pljučnem katarju, zasluženosti nosu, sapnika požiralnika in jabolka, obolenjih oči in ušes skrbimo za to, da čisto oči-stimo temeljito želoдец in črevo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Znameniti strokovnjaki za nego zdravja svedočijo, da »Franz Josefova« voda dobro služi tudi pri šenu in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Nove škropilne naprave za mestne nasade

V četrtek sov mestnih nasadih preizkušali nove škropilne naprave, ki jih namerava občina nabaviti za mestno vrtinarjo in parke. Posebnost teh škropilnih naprav je, da razbrizgajo curek vode poljubno močno in tako škrope z umetnim dežjem, to se pravi, da brizgajo vodo tako drobno razpršeno kakor ugoden dež. Na ta način se tudi najnevarnejše rastline in rože ne oškodujejo, kar je z navadno brizgalno seveda nemogoče.

Prednost teh škropilnih aparatov pa je še ta, da sami avtomatično brizgajo v poljubnem sektorju okrog sebe in v razmeroma

prav kratkem času namočijo veliko ploskev vrta ali parka. Uprava mestnih vrtov in nasadov, kjer je posebno ob suši z namakanjem in škropljenjem veliko dela, si je v racionalizacijo tega posla že nabavila tako škropilno napravo. Na sliki je videti več različnih škropilnih priprav, ko so jih včeraj preizkušali na mestnih nasadih v Tivolju.

Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejša in najidealnejše odvajalno sredstvo.

Moj prijatelj zdravnik.

Skupaj sva hodila v šole in napravila tudi razne mladostne norosti. Danes je moj prijatelj zdravnik in pravi dobrotnik človestva. Njegova pridnost, sposobnost in volja do dela, njegovo veliko znanje, združeno z iskanjem novih znanstvenih pripomočkov in z velikimi praktičnimi izkustvi pa so temelji njegovih uspehov. Ni torej čudno, da ga bolniki naravnost obožujejo.

Ker sem zdrav, nisem nikdar potreboval od njega zdravniškega nasveta. Nekega dne pa ga slučajno srečam pred hišo. Prijazno me pozdravi in vpraša:

»No, stari prijatelj, zakaj pa si tako slabe volje?«

Začudil sem se. On res vse opazi in vidi. »Hm,« sem odvrnil, »nič posebnega.«

»Bo že nekaj. Povej vendar, kaj je?«

Tedaj sem mu povedal, da že nekaj dni trpim od hudih bolečin in neznosne srbečice na gotovem diskretnem delu telesa. »A, tako, hemeroidi,« je odvrnil nekam sočutno. »Zelo neugodno! Taka stvar se ne sme nikdar zanemariti. Stopi z menoj. Takoj bomo videli, kaj je.«

Odšel sem z njim v njegovo ordinacijsko sobo in ko me je pregledal, mi je dal dva mala omota z besedami:

»Tu imaš nekaj.«

Uporabi to zjutraj in zvečer in če ti ne bi bilo dovolj, stopi v najbližjo lekarno ter zahtevaj Posterisan, mazilo in začepke. Pozdravljeni! Ni treba več priti, to bo dovolj!

Za mojo zahvalo ni imel časa, v čakalnici ga je čakalo polno bolnikov. Tri dni pozneje sem se mu zahvalil pisмено. Bolečin in tudi srbečice je bilo konec. O kakem vnetju ni bilo niti najmanjšega sledu.

Kako sem bil srečen, ker sem srečal starega prijatelja, dobrega zdravnika! Posterisan se dobi v vsaki lekarni. Tuba mazila stane 31 Din, škatica začepkov pa samo 39 Din.

Odobreno od min. soc. pol. in nar. zdravja S. br. 936 od 10. V. 1932.

Nenadna smrt dipl. agr. Slavoj Novaka

Krško, 8. julija.

Turobno je oznanil veliki videmski zvon po tistem Posavju, da je prenehalo biti zlato srce vzornega moža, nacionalista, odločnega Sokola, neutrudnega narodno prosvetnega delavca g. dipl. agr. Slavka Novaka. Kdo ni poznal vedno prijaznega, ljubeznivega družabnika, vnetega podpornika karitativnih in narodnih društev ter vseh njihovih prireditelj, zvestega člana strokovnih in kulturnih organizacij, velikega dobrotnika revežev, ki je bil dosledno zvest geslu, da naj ne ve levice, kar daje desnica! Moralno in gmotno pomoč je našel vsakdo, ki se je k njemu zatekel. Širok je krog znancev, ki so ga visoko cenili, in prijateljev, ki so ga iskreno ljubili.

Ko je v svetovni vojni sovražna vojska okupirala Srbijo, je dala previdnost, da je bil g. Slavko Novak postavljen za oskrbnika dvorskih posestev na Topčederu in Košutnjaku, kjer je naš kraljevi hiši rešil ogromno premoženje, ki bi bilo sicer postalo plen sovražnika. Še pred par leti ga je poklical Nj. Vel. kralj Aleksander kot prvovrstnega agronoma, da je izgotovil načrte za ureditev veleposestva »Car Dušan« v Demirkapiji in na osnovi njegovega elaborata se sedaj tam vrši obdelovanje. Enako je bil pozvan na razna veleposestva v Jugoslaviji, da je pripomogel k racionalnemu obnavljanju. Z njim smo vsekakor izgubili enega naših prvih gospodarskih strokovnjakov.

V noči od četrta na petek je izdihnil prebaglo dušo, star komaj 47 let. Ohranil ga bomo v neminljivem spominu, svojem pa izrekamo iskreno sožalje. Naj v miru počiva na videmskem pokopališču.

Smrtna nesreča pri kopanju

Radeče, 8. julija.

Včeraj popoldne se je naglo raznesla po Radečah žalostna vest, da je utonil v Savi žandarmerijski narednik Ladislav Zorič, ki se je hotel zaradi neznosne vročine ohladiti s kopanjem. Izprva je bil med drugimi kopalci. Ko pa je hotel preplavati Savo, ga je zaneslo na najbolj deroče mesto in je utonil. Drugi kopalki so bili predač, da bi mu mogli pritihiati na pomoč. Ker ga ni bilo več na spregled, so ga vsi iskali, a napolned uvideli, da je ves trud zaman, kajti deroča Sava je med tem gotovo že daleč odnesla njegovo truplo.

Nesrečni narednik je bil doma iz Ponikve, služboval pa je v Zidanem mostu že par let in je bil zelo priljubljen.

Halo!
Ob globoko znižanih
letnih cenah!

Gospodična napačen spoj!

Sladka in nežnih ljubavnih čustev polna opereta. — Balet, humor, smeh! — Lepi opojni šlagerji!

V glavnih vlogah:

Magda Schneider
Johanes Riemann
Jakob Tiedtke.

Nov »Paramountov« zvočni tednik
Danes ob 4., 7¼ in 9¼ zvečer.
Le par dni!

Elitni kino Matica
Telefon 2124.

Domače vesti

• Šumadija postavi spomenik borcem za osvobodjenje. Šumadija počasti spomin vseh žrtv za osvobodjenje in zedinjenje Karađorđeve vstaje do končnega zedinjenja z odkritjem spomenika, ki se bo prihodnji torek 12. t. m. izvršilo v Kragujevcu. Svečanosti se bo udeležil Nj. Vel. kralj, patrijarh, kraljevska vlada, senatori, narodni poslanci in rezervni oficirji.

• Z ljubljanske univerze. Za dekana tehniške fakultete za študijsko leto 1932-33 je bil izvoljen gosp. dr. inž. Král Alojz, redni profesor tehnične mehanike.

• Nov inženjer. Na dunajski tehniki je diplomiral za gradbenega inženjerja g. Vinča Kregar, sin uglednega ljubljanskega obrtnika tesarskega mojstra Josipa Kregarja. — Izpit za civilnega gozdarja na državnih gozdarskih šoli v Jemnici ČSR položil z odličnim uspehom g. Jože Hudomalj iz Trbovelj. Čestitamo!

• Vsem društvom, včlanjenim v mariborski ZKD! Objavljamo, da bo pisarna Zveze kulturnih društev v Mariboru tekom meseca julija in avgusta odprta redno vsak dan (izvzemši nedelje in praznike) od 4. do 5. popoldne. Društva, ki oddajajo v pisarno svoje odposlance zaradi iger in drugih zadev, nato opozarjamo. Ako bi oddajalec katerega društva ne mogel ob tem času priti v pisarno, naj izroči želje društva v pismu ali v upravi »Jutra« (Tiskovna zadruga, Aleksandrova ulica 13.) ali pa v pismiski nabiralnik pri vstopu v Zvezično pisarno. Cankarjeva ulica 1. — Predsedstvo ZKD.

• Dobrovoljci! Dela se na tem, da bo podaljšan rok za vlaganje prošnje dobrovoljskih uverenj. Vsi oni, ki še niste vložili prošnje, enako tudi svoji padli ali umrli dobrovoljci, če so ti bili vzdrževalci družin, naj se takoj javijo sreski organizaciji, da jim ta pošlje potrebne tiskovine. Oni dobrovoljci, ki so prošnje že vložili, a do danes uverenja niso prejeli, naj pošljejo svoj natančen naslov, navedejo naj ob enem svoje rojstne podatke: kraj, vas, občino, leto ter očetovo ime. Tisti, ki niste še člani organizacije, ne oddajajte s svojim pristopom. Čim več nas bo, tem večji bodo naši uspehi. Tovariši, dodeljene z zemljišča v Rakitčanu, vabi odbor na sestanku 9. t. m. ob 20. v spodnjih prostorih hotela »Miklič«. Važno in nužno.

• Promet izletniških vlakov Ljubljana-Sušak. Od prihodnje sobote 16. t. m. dalje bo vozil po potrebi na progi Ljubljana in Sušak in obratno preko Zagreba izletniški vlak, ki bo odhajal ob sobotah in dnevi pred prazniki iz Ljubljane zvečer okrog pol 22. in prispel na Sušak ob nedeljah in praznikih ob 6.47. Povratek s Sušaka isti dan ob 17.52; prihod v Ljubljano v ponedeljek odnosa dan po prazniku zjutraj okrog 3. ure. Izletniški vlak bo vozil s hitrostjo brzovlaka in bo imel lepe in udobne vagonce. Na ta način bo dana prilika onim, ki nimajo sredstev za daljše bivanje ob morju, da uživajo vsaj ob nedeljah in praznikih morski zrak in se kopeljejo v morju. Vozna cena z izletniškim vlakom je polovična in znaša iz Ljubljane do Sušaka in nazaj samo 117 Din 50 par. Polovična vozna cena do Sušaka in nazaj velja tudi z vseh postaj, kjer bo imel izletniški vlak postanek. Pa tudi izletniki z drugih postaj, ki se bodo pripeljali v Ljubljano ali Zidani most s priključnimi vlaki k izletniškemu vlaku, bodo že s svoje domače postaje deležni ugodnosti polovične cene do Sušaka. Obstoj tega prepotrebne izletniškega vlaka pa bo seveda odvisen od zadostne frekvence. Zato priporočamo, da se ga občinstvo v veliki meri poslužuje.

• Izleti ameriških izseljencev v domovino. Letošnje poletje nas je posetilo že izredno lepo število naših ameriških rojakov in kakor vse kaže, se bodo izleti nadaljevali skozi vse leto. Tako je dne 7. t. m. z večernim brzovlakom ob pol 8, prispelo preko Jesenice okoli 40 ameriških izseljencev, od katerih je polovica izstopila v Ljubljani. Vkrcali so se v New Yorku na priključni brzoparnik Francoske linije »Paris«, ki jih je po pet in polnočni prijetni vožnji prepeljal preko Oceana. Izletniki se vrnejo po kratkem bivanju v domovini spet v Ameriko. Kakor nam poročajo iz Amerike, prispe okoli 17. t. m. v Ljubljano veliko število ameriških Slovencev, ki se spet poslužujejo za svoje potovanje francoske linije (French Line) ter se bodo 9. t. m. vkrcali na francoskega prekomorskega orjaka »le de France«. Natančno število teh izletnikov še ni znano.

• Repatriacija naših izseljencev v letošnjem letu. Vse naše parobrodne družbe so se morale pri izdajanju koncesije obvezati, da bodo pri povratku vsake ladje iz ino-

zemskih držav, če bo potreba reparitirale na priporočilo naših predstavnikov v prekomorskih državah določeno število naših državljanov. To znači, da mora dati družba brezplačni prevoz iz prekomorske do evropske luke. To je bilo vse do lani v redu, ko je bilo še dovolj potnikov za prekomorske dežele. Ob koncu leta pa se je zadeva obrnila, ko je število potnikov za prekomorske kraje močno padlo. Zaradi tega so se naša broderska društva pričela otepati svojih obveznosti in so hotela samo eno petino od anškega števila izseljencev brezplačno reparitirati: 153 oseb iz Severne Amerike in Kanade in 66 oseb iz Južne Amerike. Sedaj je došlo do sporazuma med broderskimi društvami in našo vlado, da bodo iz Zedinjenih držav brezplačno reparitirale 308, iz Južne Amerike 180, iz Avstralije in Nove Zelandije pa 36 sirmošnih izseljencev. Parobrodne družbe bodo povratnikom tudi posodile potrebne svote za železniško vožnjo od naše luke pa do doma, kar jim bo pozneje naša država vrnila.

• Jutri bo vozilo iz Zagreba šest turističnih vlakov. Zagreb je zaradi svoje lege poleti prav vroče mesto, zato beži iz mestnega zidovja vse, kar je more. Jutri bo vozilo turiste iz Zagreba kar šest posebnih vlakov: na Bled in Bohinj, v Rogaško Slatino, na Sušak in dva vlaka za romarje v Marijo Bistrico. Do 15. septembra bo vozil vsako nedeljo turistični vlak v Rimske toplice, Laško in Celje. Iz Zagreba bo odhajal ob 6.35, vrnil pa se bo v Zagreb ob 23.45.

• Oddelek naše mornarice na Rabu. Kakor vsako poletje se je tudi letos vsidral pred Rabom oddelek naše vojsne mornarice in sicer matična ladja »Hvar«, štiri podmornice in večje število vojsnih letal. Ves Rab je znatno odzivel in dobil značaj pomorskega mesta. V kratkem se pričakuje tudi križarka »Dalmacija«.

• Hladen in moker julij se nam obeta? V nedeljo 3. t. m. ob 23.20 je bil mlaj. Kakor v protest proti temu sovražniku lepega vremena je vse štiri dni tega tedna sonce neumljeno pripekalo. Že se je vse razen kmata veselilo suhega vremena, kmet pa je zmeževal z glavo in čakal kaj prinese petek ko poteče stota ura po mlaju. Kakor na povelje se je začelo včeraj v zgodnji urah oblačiti in je v Ljubljani okrog 8. skušalo škropiti. Potem so se v hudi saporici ves dan pretepali oblaki s soncem, proti večeru pa se je močno pooblačilo in je dobil nad oblaki oblast jugovzhodnik za jugozapadnikom. Če se pa ta dva skregata, rado nastopi po kmetskih pravih dalje časa trajajoče deževje, ki je odločilno važnosti prav do drugega mlaja. Edina tolažba pred mokrim julijem nam še ostane, da so namreč vse vremenske napovedi, ki se nanašajo na daljšo dobo, zelo dvomljive.

• Pogozdovanje Hrvaškega Primorja. Že lani se je pričela akcija za pogozdovanje Hrvaškega Primorja. Pogozden je Rab Pag in delno Krk ter okolica Crkvice in Novega. Zgrajena je tudi mreža turističnih stez na Velebitu. Direktorja šum je nedavno izdelala tudi načrte za komunikacije na Rabu ter program za popolno turistično ureditev vsega otoka.

• Trgatev višenj v Dalmaciji. V Šibeniku in okolici je bila te dni končana trgatev višenj. Trgatev letos kvantitativno ni bila zadovoljiva, a tudi cena je v primeru z lansko precej nizka. Lani so višnje dosegle ceno 8 Din za kg, letos pa se plača na drobno 2 Din, na debelo pa po 1 Din. Tujih kupcev letos sploh ni bilo ter so kupovali pridelek večinoma samo domači trgovci.

• Gospodinja, 4. številka glasila Zveze gospodinj, odseka Splošnega ženskega društva, je izšla pravkar. Tuji ta prinaša aktualne in podučne članke in novice; Gospodinja in disciplina, Času primerna počinca, O poklicnih boleznih naših gospodinj, Dela na okrasnem in zelenjatem vrtu v juliju, Vkuhanje sadja in zelenjadi, Plinomeri, Električna v gospodinjstvu. Pod naslovom »Kuhinja« priobčijo list celo vrsto primernih jedilnikov in receptov. Razen gospodinj in gospodinjstev učiteljice sodelujejo pri »Gospodinj« zdravniški, inženjerski in drugi strokovnjaki. List bo gotovo našim gospodinjim dobrodošlo in ga prav toplo priporočamo.

• Velikan med gobani. Letošnja ugodna pomlad je prisklala premnoge jurčke iz zemlje, osobito dorežljive v tem pogledu pa je bila Dolenjska, kjer je nabiranje »jurčev« dobrih letinah prav izdaten vir dohodkov. Vse kote in kraje je prebrskala »gobja smrt« in zato je tem bolj čudno, da je med praproto ostal jur-velikan, na katerega je pri Krškem naletel neki šolarček. Bil je res orjak svojega rodu, saj je tehtal kar 1.35 kg. Kocen v debelini človeške roke je ponosno držal impozantni klubok, ki je v obsegu meril celih 96 cm. Klubokov premer tega gobana je presegal tudi širino dečkovih prsi. Vsakdo, ki je gobo videl, se ni mogel dovolj načuditi njeni velikosti.

• Minareta v Zagrebu in Dubrovniku. Kakor javljajo iz Mostarja, so bili demontrirani minareti na nekaterih džamijah (turških molitnicah) in odpravljeni; v Capljino za gradbo tamkajšnje džamije. Dva druga minareta sta določena za Zagreb in Dubrovnik, kjer se bosta zgradili džamiji za tamkajšnje muslimane.

• Sodna obravnava proti krivcem za požar v Bartuličevi palači. Katastrofalni požar v palači lekačarja Bartuliča v Zagrebu, ki je zahteval deset človeških žrtv, bo v najkrajšem času predmet sodne obravnave. Državni pravdnik je vložil obtožbo proti lastniku palače Bartuliču, proti gospe Špoljaričevi, lastnici »Stare filma in njenima operaterjema Sušini in Runčiču.

• Otok — monstrum. iz Mrkonjićgrada so pripeljali v banjaško bolnico nosečo ženo Zorko Parakovo, ki je rodila mrtvo dete moškega spola v osmem mesecu nosečnosti. Zdravniki so otroka začudeno pogledali, ker ni imel možganov, roke in prsi pa so bile nesorazmerno razvite. Kostni lica in temena ni bilo. Od čelne kosti do tilnika in navpik do desnega senca je votlina. Zdravniško opazovanje je mater zelo razžaloštilo, ker je to bil prvi otrok po desetletnem zakonu. Otročiča so balzamirali v znanstvene svrhe.

• Kobilice povzročajo veliko škodo. Kakor poročajo iz Velike Kikinde, so se v raznih krajih Vojvodine pojavile velike množice kobilic, ki povzročajo kmetovalcem veliko škodo. Te dni je prispela v prizadete kraje komisija z dekanom poljedelske fakultete beograjske na čelu, ki je ugotovila, da so kobilice že doslej povzročile za 10 milijonov Din škode.

VSE MADEŽE

na oblekah kakor tudi na svili, posebno pa na barvastem usnju Vam očisti

CISTEN

(ni vnetljivo).

Zalogo ima staroznana

Drogerija Kanc, židovska 1

• Grozna smrt na železniškem tiru. Na postaji Kruševlje pri Somboru je vlak povzli 19 letnega mladeniča Gašperja Wolknerja ter mu odrezal glavo. Mladenič je zagrešil neko kaznivno dejanje in se je iz strahu pred kaznijo vrغل po vlak.

• Prijet ropar. Drznega roparja, ki je 1. t. m. s šestimi strelj napadel poštnega s.a. od Sv. Barbare v Slovenskih gorah in mu odvzel 20.000 Din, so zagrebški letetivji prijeli, preteklo sredo blizu Rogatca, na domu njegovih staršev. Tem je pripovedoval, da je nekje dobil denar za nakup zgodnjih jabolč. Da je bil brezvestnejši tako hitro izvesta je zasluga orožniškega komandirja Augusta Laha od Sv. Barbare. Ropar je po napadu zavrgel vsa pisma in nakaznice v gozdu Pučenci.

• Ogenj je upepelil hišo. V hiši Terezije Šeretove v Zgornjem Zabukovju na Dolenjskem je izbruhnil pri belem dnevu, okrog 14. ure ogenj. Hiša je kljub takojšnji pomoči gasilcev in vaščanov pogorela do tal. Zorel je ves inventar, vsa obleka, precejšnja zaloga žita in 300 Din. Ogenj je nastal v dimniku, kjer so se najbrže vnele saje. Lastnica trpi občutno gmotno škodo, ki pa je krita le z malenkostno zavarovalnino.

• Ne sme v krčmo. Sojlerju Antonu, rojenemu 27. maja 1899 v Notranjih Gorah, sedaj stanujočemu v Mostah, Zaloška cesta 146, se je po razsodbi deželnega sodišča v Ljubljani z dne 15. oktobra 1930 izrekle prepoved zahajanja v gostilne za dobo dveh let po prestani kazni. Prepoved velja od 25. oktobra 1931. do 24. oktobra 1933.

• Franz-Josefovca grenčica nadvse mlo učinkujoče odvajalno sredstvo.

• Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejša in najidealnejše odvajalno sredstvo.

• Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in skrobjeno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

u. Sestanki upokojenih učiteljev. Poleg svojega društva ima upokojeno učiteljstvo tudi svoje običajne sestanke, na katerih razpravljajo učiteljski veterani vsakodnevna vprašanja, vzbujajo spomine na svoje službeno dobo ter tako vzdržujejo vezi, ki so jih nekdaj družile na prosvetnem polju. Tak sestanek je bil v četrtek popoldne na Lavrici, kjer prebiva vedno mladenički razpoloženi in veseli tovariši Ferdo Wigele. V lepem smrekovem gaju gostilne G. Ogrina, ki je duša odnatega društvenega življenja, se je razvila po kratkem društvenem sporedu prijetna prijateljska zabava. Spržili so se društveni starijšina, višji šolski nadzornik v pokouju s. Franc Gabršček, ki je blizu 80 let še vedno duševno tako čil, da ga lahko mnogi mlajši zavidajo, ki nimajo za seboj niti približno toliko težkih let dela in mnogih skrbi. Spominjal se je dobe, ko je posecal ta kraj kot okrajni šolski nadzornik in ko so bile velike borbe in težave glede zgradbe šolskega poslopja, za katero ima velike zasluge baš g. Ogrin, pri katerem so se zbrali upokojeni učitelji. Osvežili so se še mnogi drugi spomini in ko so se učiteljski veterani posvajali od prijetnega senčnega gaja, se je tam udeleževalo že lepo število domačih fantov Sokolov, pripravljajočih oder in vse drugo za nedeljski prvi nastop marljive sokolske čete.

REX steklenice in aparati za vkuhanje sadja. Zaloga: Juri Klein, Ljubljana, Wolfova ulica 4 259

Rdeča megla

je izredno napet fantastičen roman. Citajte ga, ne bo Vam žal. — Naročite ga pri upravi »Jutra« za Din 20.—, vezan Din 30.—

NE potrebujemo reklame, delo govori. Pralnica, likalnica in čistilnica oblek. Ljubljana, Mestni trg št. 8 (Haman). 230

PRIZNANO NAJBOLJŠI GOJZERJI lovski in športni čevlji po konkurenčnih cenah edino le pri 86

BRATA NAGLIČ, eksport čevljev, žiri nad škofjo Loko

Zahtevajte cenike! Zahtevajte cenike!

u. Zadržni tečaj za učitelstvo dravske banovine se je pravkar pričel v Ljubljani pod okriljem dravske sekcije JUU z namenom stalnega kontakta z učiteljskim in družničnim delavci in pa da bi odpravil iz zadržnih vrst gospodarski dilentizem. Direktor tečaja je šolski nadzornik g. Rado Grum, znani voditelj in zadržar učiteljskega stanu. Z njim vred bodo predavali v tečaju, ki se bo vršil dnevno ves ta mesec, še razni drugi zadržni strokovnjaki, ki bodo obravnavali obsežno, za zadržništvo vevaležno stvarno kakor zadržno pravo, ustroj in delovanje zadrž, njih posamezne vrste ter najvažnejše pojme narodnega gospodarstva s posebnim poudarkom blagostanostna, nauka o denarju in kreditu ter denarnega in splošnega prometa. Za tečaj se je prijavilo 100 učiteljev, sprejetih pa je moglo biti le 40.

u. K odkritju spomenika v Kragujevcu žrtvam bojev za osvobodjenje in zedinjenje je dovoljena četrtinska vožnja. Člani dobe legitimacije pri ljubljanskem pododboru Udruga rezervnih oficirjev in bojevnikov od 10. do 15. t. m.

u. Nov grob. V ljubljanski bolnici je včeraj po daljšem bolehanju umrl osmošollec g. Danilo Zupan. Pogreb tako rano umrlega omladinca bo jutri ob 16. izpred bolniške mrtvašnice k Sv. Križu. Družini izrekamo iskreno sožalje!

u. Pevsko društvo »Sava« v Ljubljani priredi jutri v sokolskem domu v Štepanj vasi vrtno veselico z bogatim sporedom. V primeru slabega vremena bo prireditve v dvorani. Začetek bo ob 16.

u. Narodno železničarsko glasbeno društvo »Sloga« priredi jutri od 15. dalje v gozdčku, 5 minut od postajališča Devica Marija v Polju gozdno veselico. Vstop prost.

u. Ljubljanski Sokol naznanja svojem članstvu tužno vest, da je preminil njegov dolgoletni član, br. Karl Potokar. Dolžnost nas veže, da spremimo blagopokojnika na poslednji poti v čim večjem številu. Zbirališče članstva danes ob pol 6. popoldne pred hišo žalosti, Karlovska cesta št. 15. Obleka civilna z znakom. Pokojniku bodi ohranjen časten spomin. — Odbor.

u. Jogurt cenejši. Na posredovanje policije so se lastniki mlekarin in kavarn v Ljubljani odločili, da znižajo cene jogurta. Doslej je porcija jogurta veljala v kavarnah z gobdo 3.50 Din, v ostalih kavarnah 3 Din, v mlekarinah 2.50 Din. Po novi ureditvi cen bo jogurt po vseh lokalah za 50 par cenejši.

Zobozdravnik Med. univ.

Dr. Srečko Puher

LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica št. 32 (nasproti Trgovskega doma)

ne ordinira do 15. avgusta 8736

u. Grd napad. 20-letni Konrad iz okolice Ptulja se je proti večeru seznanil s služkinjo Lojzko in ji pričel dvoriti. Ker dekle ni bilo baš nedostopno za njegove besede, sta se zamudila na sprejedu pozno zvečer. Naposled, ko je spremil domov, je postal Konrad na Gallusovem nabrežju nasilen in je Lojzki izmaknil iz ročne torbice okrog 160 Din gotovine. Okradena služkinja je zadelo prijavila policiji ter je bil nasilni kavalir aretiran.

VELIKO TOMBOLO

priredi v nedeljo 10. t. m. na Kongresnem trgu ob 3. popoldne Društvo za zgradbo Sokolskega doma v šiški. Dobitki: 1. kompletna spalnica, 2. kuhinjska oprema, 3. mosko kolo, 4. otomana, 5. vreča. moke 00g; nad 250 drugih dobikov. 8735

u. Prijet vlomilec. Predsnočnim se je vthotapil v hišo št. 10 na Bregu neznan mlajši mož, ki se je tiho kakor podlaščak povzpel v višje nadstropje in si izposloval vstop v stanovanje g. Albin P. Neznane je pretaknil vse sobe in baš skušal pobegniti z velikim plenom, ko je stopil v stanovanje gospodar. Neznane se je takoj pognal na hodnik in na stopnice ter ubežal na ulico, kjer pa ga je že po nekaj minutah zajel zasledujoči stražnik. V aretirancu so spoznali 22 letnega Karla Čuka, ki je šele nedavno prišel izna meje v dravsko banovino.

u. Tatovi. Branjevki Heleni Krivčevi je neki žepar na Vodnikovem trgu izmaknil črno ročno torbico z vsebino okrog 60 Din. V stanovanje Vinka Lavriča v Kolesjski ulici se je vthotapil neznan tat, ki mu je odnesel listino s 1200 Din gotovine in pa legitimacijo SPD, kakor tudi železniško legitimacijo.

u. Nezgode. V splošno bolnico so pripeljali včeraj popoldne 19 letnega elektromontera Albin Zemljo iz Zirovnice pri Radovljici. V gozdu nad Zirovnico ga je gad usekal v levo roko. — Brezposelni zidar Ivan Boltar v Loku pri Kamniku, se je sprl s svojo ženo Marjo ter jo hudo poškodoval na glavi. Udaril jo je z ročno tehtnico po levem licu in ga ji močno razmesaril — 28 letna Marija Zupančičeva je včeraj popoldne splezala na češnjevo drevo, a se je zlomila veja, dekletu pa desna noga.

Iz Maribora

a. Krst pri Ribniškem jezeru. Jutri bo v Ribniškem selu velik planinski praznik. Po prijavah in zanimanju sodeči bo na zapadnem Pohorju mrgolelo mnogo prijateljev od blizu in daleč. Danes popoldne odpelje ob 15. izpred Marjerjeve trgovine avtobus, ki se vrne iz Ribnice v nedeljo zvečer. Pri vseh vlakih in k vsem vlakom bodo tako v Brezno kakor v Ribnici na razpolago vozila. Za odhod od Ribniške kočve veljajo naslednji časi: Odhod k vlakom v Mislinje ob 16. (vlak ob 18.30), odhod na Ribnico ob 16.30 za prvi avtobus, odhod vlakov s postaje Brezno proti Prevalju ob 19.02, proti Mariboru ob 20.20. Izletniki, ki se odpeljejo danes popoldne z avtobusom, se vrnejo z istim v Maribor jutri zvečer.

a. Mariborski pododbor Udruga rezervnih častnikov in bojevnikov poziva svoje člane, da se udeležijo spominskih svečanosti, ki bodo 12. t. m. na Kajmakalnu Isti dan so tudi enake svečanosti v Kragujevcu. Za oboje je dovoljena četrtinska vožnja. Udeleženci uživajo popust glede prehrane in stanovanja. Kdor se zmed članov namerava udeležiti teh svečanosti, naj to takoj javi pododboru, da mu pošlje legitimacijo.

a. Odhod druge skupine na letovanje na Počitniško kolonijo pri Sv. Martinu na Pohorju bo v torek 12. t. m. z vlakom ob 14.20 do Slovenske Bistrice. Otroci se zbirajo ob 14. pred glavnim kolodvorom.

a. Slavje Sokola Maribor III. Jutri v nedeljo bo slovesna otvoritev novega modernog urejenega letnega telovadišča v Aškerčevi ulici sokolskega društva Maribor III. Slavnost se bo pričela popoldne ob 4.

a. Sokol Maribor II. Pobrežje priredi jutri ob 8. zvečer pri br. Renčiju na Pobrežju ljudsko igr »Divji lovci«. Prilite vsi!

a. Matji občinskega deteta. Mestna policija je izsledila mater otročiča, ki so ga našli v februarju v spovednici v frančiškanski cerkvi v brezposelni služkinji Mariji Puhovi, rodod od Sv. Andraža v Slovenskih gorah. Puhova je na policiji

Največja knjižna senzacija so

G. DUHAMELOVI

Prizori iz bodočega življenja

★ To je Amerika, ki je ne poznamo.

★ Naroča se v knjigarni Tiskovne zadruge, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 3.

izpovedala, da je odločila dete v spovednico iz strahu pred starši, ker je bil novorojenček že tretje njeno nezakonsko dete. Mati je bila vsa srečna, ko so ji na policiji povedali, da skrbi za njenega otročiča mestna občina mariborska in da se otročiču dobro godi.

a. Truplo utopljeno zidarskega pomočnika Anton Bera, ki je pred dnevi utonil pri kopanju v Retnavskem ribniku, so našli včeraj zjutraj delavci s Tezna, ko so šli na delo. O tem so obvestili policijo, ki je odredila prevoz trupla v mrtvašnico na pobreskem pokopališču, kjer so ga včeraj popoldne pokopali.

a. Pri kopanju utonil. V Brestrnici je utonil 19 letni posestniški sin France Draksler v četrtek popoldne ko se je sel kopat v Dravo. Bil je slab plavalec in ko je priplaval do sredine reke, je opešal in se predno so mu mogli pomagati je že izginil v deroči vodi.

a. Izpred sodišča. Včeraj dopoldne se je zagovarjal pred malim kazenskim senatom 21 letni delavec Ivan Miška iz Ptulja, obtožen da je preteklo zimo pokradel po Mariboru in okolici 14 koles. Ukradena kolesa je prodajal po deželi. Največ jih je razpečal v Cirkovcih na Dravskem polju, kjer je bil tudi februarja aretiran. Obtožnec je tatvine skesano priznal, izgovarjal pa se je na bado, ki ga je silila, da je kradol. Obsojen je bil na tri leta težke ječe. — Kot drugi je stopil včeraj dopoldne pred sodnike krojaški pomočnik Matija Žizka iz Žizkov pri Dolnji Lendavi. Obtožnica mu je očitala, da je z nožem smrtno zabolil posestniškega sina Ivana Horvata pri nekem pretepu v maju letošnjega leta. Obtožni Žizka je bil obsojen na 5 let težke ječe.

Udeležite se jutri sokolskega zleta v prijaznem letovišču Selca nad škofjo Loko! 8727

a. Ukradeno kolo. Opekarniški delavec France Urbančič je shranil včeraj dopoldne v gostilni Homer na Aleksandrovi cesti svoje skoro novo kolo znamke »Styria«, vredno 1500 Din. Ko pa je opoldne prišel po kolo, kolesa ni bilo več. Odpeljal ga je neki prefrigan tat.

a. Vlomilska tolpa se klati po okolici Maribora, odkar je policija s pomočjo orožnikov temeljito preiskala vsa skrišališča v Grajskem gozdu ob Treh ribnikih, kjer so se ponavadi zadrževali potepuhi. Svoje nove skrišališče so si našli ob podnožju Pohorja. Pred kratkim so poskušali svojo srečo pri gostilničarju Zorku v Pekrah, pa so bili prepadeni. Isto noč so napadli še nekaj drugih hiš, toda nikjer jim ni bila sreča mila. Orožništvo v Stundehin in na Teznu jh pridno zasleduje in gotovo bodo v kratkem v rokah pravice.

a. Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden Strakova lekarna »Pri angelu varuhu na Aleksandrovi cesti.

Iz Celja

a. Jugoslovanski Sokoli so potovali včeraj popoldne s štirimi posebnimi vlaki, ki so imeli krajše zamude, z vesokolskega zleta v Pragi na svoje domove. Vsi vlaki so imeli v Celju nekaj minutnih postankov. Celjski Sokoli so postregli bratom in sestram s hladilnimi pijačami. S tretjim vlakom so se čili in zdravi vrtni člani in članice celjskega Sokola.

a. Redno streljanje članov celjske savezne strelske družine bo jutri ob 9. dopoldne na vojaškem strelišču v Pečovniku pri Celju.

a. Pomanjkljivost javnih kopališč. Prejeli smo: Kopališča ob Savinji že davno več ne odgovarjajo potrebam Celjanov in številih letoviščarjev, ki vsako leto v večjem številu obiskujejo Celje. Pomanjkanje kabin je tako občutno, da se bo mestna občina vsekakor morala odločiti za povečanje njihovega števila, odnosno bo morala resno premoštriti vprašanje zgradbe novega velikega in modernega kopališča na levem bregu, kakor je bilo to že v načrtu. Tudi mestni občinski svet se je že svoj čas obširno bavil s tem načrtom, potem pa je vsa stvar zastala. Kabin je premalo, obenem pa je policijsko prepovedano slačenje kopalcev na prostem. Tudi se občutno pogrešajo družinske kabine, ki jih imajo vsa večja kopališča v drugih mestih države. Tako je vsaka družina

Zvočni kino IDEAL

Danes ob 4., 7. in 9 1/2 zvečer

TARZAN

Tiger.

Senzacija nad senzacijo v zvočnem filmu!

Predprodaja vstopnic od 11. do 12. ure.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %,

prisiljena, da plačuje ločene kabine v moškem in ženskem kopališču, kar povzroča razmeroma visoke vsakodnevne izdatke in neprijetnosti, ker se v isti kabini slačijo tudi številne druge osebe, kar nikomur ni všeč.

e— Prva letošnja žrtev Voglajne. V sredo zvečer je zahtevala plitva, zaradi vročine in suhega vremena zadnjih dni skoraj usahljena Voglajna pri Teharju svojo prvo letošnja žrtev. Med 21. in 22. uro sta se šla kopat nad jez pri Pocačevem milnu 16-letni kovaški vajenec Vid Poljšak, doma iz Prevorja, in njegov tovariš, istakot vajenec. Poljšaka pa je nenadoma zgrabil krč in je izginil pod gladino. Tovarš se je nekaj časa trudil, da bi pomagal tonečemu na suho, toda zaman. Pograbil je utopljenčovo obleko in odhitel domov, kjer je povedal strašno novico. Domači in sosedje so takoj odhiteli na mesto nesreče in dolgo v noč iskali utopljenčovo truplo nad jezom. Mladega utopljenca so našli šele jutraj in odpeljali truplo v mrtvašnico teharske pokopališča, na katerem so ga večeraj popoldne pokopali.

e— Majhen požar v cinkarni. Včeraj jutraj okrog 5.15 je izbruhnil v topilniškem objektu celjske cinkarne v Gaberju požar, ki pa je bil že v kali zaduščen. Vnel se je tram pri dimniku. Na pomoč so bili poklicani celjski gasilci, ki so nemudoma odhiteli v Gaberje. Med tem pa so cinkarniški delavci že sami pogasili ogenj in odstranili nevarnost.

e— Zopet karambol na savinjski progli. V četrtek popoldne okrog pol 17. se je pripetila na križišču ceste in savinjske železnice pri Vehovarju tovarni pohištva na Spodnjem Lanovcu nesreča, ki je le po izrednem srečnem naključju potekla brez človeških žrtev. Ob omenjenem času je privozil s celjskega kolodvora z nekaj minutno zamudo popoldanski savinjski osební vlak in s tem preprečil večjo nesrečo. Pogrebni voz je zadel v dohodno ograjo ob stopnišču vagona s tako silo, da je železno ograjo prelomil in odtrgal, nakar je padla pod kolesje vagona. Konja sta padla na tla in ju je ustavljalajoči se vlak potegnil nekaj korakov za seboj, vendar pa sta ostala brez občutnejših poškodb. Voznika je vrglo s sedeža na cesto in je ostal tudi on k sreči brez poškodb. Pač pa je pogrebni voz deloma pokvarjen. Ko je bil vagon zaslužen popravljen, je vlak nadaljeval vožnjo proti Savinjski dolini.

e— Nočni vlom v teharske cerkev. V četrtek jutraj okrog 4. sta prišla pred teharsko cerkev tamkajšnji ministrant in njegova mati, da bi odklenila cerkev in pripravila vse potrebno za jutranjo mašo. Na svoje veliko začudenje pa sta opazila, da so vrata nasilno odprta in v polmraku se je gibal v notranjosti cerkve moška postava. Urno sta zaprla vrata, ki jih je mati tiščala, doblim je deček odhitel obvestiti domačega župnika. Med tem pa je neznanec s silo odprl vrata in skušal pobegniti, vendar pa se ga je ženska oklenila okrog rok. Ker se ni mogel osvoboditi, jo je vlomilec večkrat močno udaril s ključem po rokah, tako da ga je zaradi hudih bolečin morala izpustiti, nakar je izginil brez sledu. Pač pa je pustil orodje, s katerim je bil odprl vrata, in sicer dieto, ključ, klešče in pilo. Pozneje je bilo ugotovljeno, da je bilo vse to orodje ukradeno prejšnji dan pri teharskem kovaškem mojstru G. Tlakerju. Vlomilec je moral oditi k sreči brez plena.

Važna rudarska konferenca v Trbovljah

Trbovlje, 8. julija.

Spridlo težkih glasov, ki prihajajo v Trbovlje in obupnega položaja rudarjev, je Delavska zbornica sklicala v četrtek 7. t. m. popoldne v Trbovlje konferenco zastopnikov strokovnih organizacij. Konferenca je bila v Delavskem domu in so ji prisostvovali referent Del. zbornice gospod Golmajer, tajnik Narodno strokovne zveze g. Kravos, načelnik II. rudarske skupine v Trbovljah in zastopniki ostalih strokovnih organizacij. Razpravljalo se je o akciji za doseg enakomernih naročil pri nabavi premoga po državnih železnicah, o preživljanju delno zaposlenih rudarjev in njihovih družin in kako naj bi se enakomerno porazdelila delna zaposlitev rudarjev. Konferenca je ugotovila, da bodo naročila državnih železnic zaradi slabega prometa gotovo še bolj padla, kar bo znatno poslabšalo že itak slabo stanje v rudarskih revirjih. Obstaja resna nevarnost, da bo TPD prisiljena zapreti razen trbovjskega rudnika vse ostale rudnike, kar bi bilo katastrofalno za vse prebivalstvo revirjev TPD. Razpravljalo se je tudi o težkem udarcu, ki je zadel našega rudarja z odredbo ministra financ, da morajo nabavljati državni uradi premog samo iz državnih rudnikov.

Konferenca je po daljši debati sklenila zaprositi g. bana dravske banovine, da sprejme večjo deputacijo, katere bodo tvorili zastopniki rudarjev, trgovcev, obrtnikov in občin rudarskih revirjev. G. banu bo deputacija izročila spomenico in ga zaprosila za nujno intervencijo in pomoč, da se stanje v revirjih vsaj delno izboljša.

Konferenca je dalje razpravljala o prehrani delno zaposlenih. Doslej se je podpiralo le brezposelne, dočim na delno zaposlene — nekateri delajo dva šilta na teden — ni nikdo mislil. Vendar so tudi ti nujno potrebni podpore, ki naj bi obstajala v živilih, ker je njihov zaslužek velik premajhen, da bi zadostal za preživljanje družine. Sklenjeno je bilo zaprositi kr. vlado, naj proglasi revirje TPD za pasivne kraje in jim posveti vso pažnjo. Konferenca je tudi ugotovila, da se pri TPD še vedno prakticira favoriziranje nekaterih na škodo celokupnosti. Nujno potrebno je, da se bremena krize razdele enako na vse rudarje.

Gospodarstvo

Naredba o vinotočih pod vejo

Na osnovi zakona o obrtnih je predpisal ban dravske banovine naslednjo naredbo o izdajanju pooblastil za točenje vina lastnega pridelka (vinotoči pod vejo).

Pooblastila za točenje vina lastnega pridelka se smejo izdajati samo tistim vinogradnikom, ki so zanesljivi in vredni upanja in ki izpolnjujejo pogoje § 179. obrtnega zakona (to je tistim ki so došli 25. leto starosti, ki ne bolujejo za kakšno nalezljivo boleznijo, nadalje tistim, ki niso pod zaščitnim nadzorom po §§ 56. k. z., ki niso bili obsojeni zaradi zločina ali prestopka iz kristoljubja ali zoper javno pravnost oziroma po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi ali v popovratku zaradi zločina ali prestopka zoper življenje in telo in takim, ki niso vdani potepanju, beratenju, vlačuganju, pijančenju in niso v pijanosti nagnjeni k izgedom).

Pooblastila se dajejo samo vinogradnikom, ki se preživljajo pretežno iz donosa vinograda in jim je vinogradništvo glavni poklic in ne gojijo šmarince. Takega pooblastila pa ne more dobiti oni vinogradnik, ki premore več kakor 3 ha vinograda. Vino lastnega pridelka se sme točiti samo v onih krajih, kjer je bilo to do sedaj dovoljeno, to pa v občinah, v kateri je bilo vino pridelano. V mestih, trgih, zdraviliščih in letoviščih točenje pod vejo ni dovoljeno. Pooblastila za vinotoče pod vejo izdajajo pristojna občinska uprava prve stopnje po zaslišanju gostilničarskega združenja. Prošnji za pooblastila mora prosilec priložiti potrdilo občine, da izpolnjuje gornje pogoje navedbe. Vinotoč pod vejo se sme dovoliti za največ tri mesece v letu. Če se točenje vrši v lastniških prostorih, mora skrbeti lastnik za čistost in zdravstveno ureditev prostorov in opreme ter skrbeti za potrebni red, mir in varnost.

Če se vrši točenje na prostem, je skrbeti, da kraj ne povzroča javnega zgražanja, da ne ovira javnega prometa, da ni v bližini šole, bolnice ali cerkve in da je prostor zdravstveno primeren. Tudi na prostem mora skrbeti lastnik za čistost in zdravstveno ureditev opreme ter za red, mir in varnost. V vinotočih pod vejo je lastniku prepovedano dovoljevati igre, godo ali ples, dolžan je tudi zabraniti vsakršno razuzdanost. Osebam pod 18 leti starosti ali splošno znanim pijancem ne sme prodajati pičice. V vinotočih sme postreči samo z vinom lastnega pridelka. Vinotoči pod vejo smejo obratovati le do 20. ure.

Izjeme od teh določil sme dovoliti ban v posameznih primerih. Če izdano pooblastilo se sme takoj preklicati, če se pojavijo kakšne nerednosti, da lastnik ni več vreden zaupanja in ni zanesljiv. Prekrški te naredbe se kaznujejo po določilih § 397. obrtnega zakona (z globo od 25 do 1500 dinarjev). Po tem določilu se kaznujejo tudi oni, ki bi na drobno točili vino brez pooblastila ali pa bi ga prekrščili. Ta naredba je objavljena v »Službenem listu« od 9. t. m. in stopi ta dan v veljavo.

Pomisleki proti osnovanju osrednje družbe za izvoz sadja

Časopisne vesti o ustanovitvi centralne organizacije za izvoz sadja iz Jugoslavije so povzročile hudo razburjenje pri naših sadjarjih. Jarenjske podružnice Kmetijske družbe je poslala o tej stvari na pristojna mesta naslednje soglasne sklepe občnega zbora:

Slovenske gorice stoje letos pred obilno sadno letino. Kakor je znano, sta vino in sadje glavna pridelka tukajšnjega kmeta. Ker pa je izkupiček vina zaradi padca cen tako minimalen, da že daleko ne krije niti pridelovalnih stroškov, preostaja kmetu še edino upanje, da ga dobra sadna letina reši popolnega obubožanja in končnega propada.

Zadnje sadne letine 1928 in 1930 so bile samo zato tako dobre za kmeta, ker je bilo veliko kupcev iz inozemstva. Naša jabolka so, kakor znano, posebno čislana, zato smo v svobodni trgovini prodajali naše sadje po najvišjih cenah. Samo v svobodni trgovini se dobi polna cena za dobro blago, a producent najvišjo ceno le tedaj, kadar direktno prodaja inozemskemu kupcu. Če lani so nastale marsikateri ovire zaradi novih naredb, in še posebej z ustanavljanjem komisij, ko je vendar le jasno, da mora biti merodajen za uporabo kakovosti sadja samo kupec, a ne razne komisije. Kupec kupuje sadje takšno, kakršnega potrebuje, in v kakršne namene ga potrebuje. Le samo zato, ker leta 1930 raznih omejitev ni bilo, je mogel kmet iz Slov. goric lahko prodati zadnje jabolko — celo lesnijo — da nam grozi danes, ko so že zaradi splošne gospodarske krize cene vsem kmetijskim pridelkom nezasišeno padle, nova centralna organizacija ali celo monopolizacija, katere stroške bi itak v celoti plačal le kmet. Zato svarimo pred prenašanjem ustanavljanjem kakršnekoli nove organizacije, ali centralizacije in želimo, da se omogoči svobodna trgovina s sadjem.

Zaradi zadnjih deviznih omejitev leže na vezanih dinarskih računih pri bankah, posojilnicah in Narodni banki velike vsote inozemske imovine, katere bi se morala izjemno za izvoz sadja staviti na svobodno razpolaganje. Na ta način bi sami inozemci, ki pridejo do svojih denarnih sredstev forsiral kupovanje sadja v Jugoslaviji. S tem bi se dvignila cena sadja in dohodek kmeta bi bil vsaj normalen, a Narodna banka bi si na ta način olajšala izvršitev upnih obveznosti napram inozemstvu v devizah, a vse to brez kakršnekoli škode na vrednosti dinarja.

= Dobava ovs, ječmena, sene in slame. Komanda dravske divizijske oblasti v Ljubljani razpisuje komisijske nabave ovs, ječmena, sene in slame, ki se bodo vršile v intendantkih skladiščih v Ljubljani, Mariboru in Celju ter pri komandi mesta v Slov. Bistrici, in sicer za seno 10. julija, za slamo 20. julija, za ječmen in oves pa 1. avgusta 1. l. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI.)

Gospodarske vesti

= Klirinski sporazum s Belgijo in Luksemburgom. Dne 7. t. m. je bila v Beogradu v kabinetu ministra zunanjih del podpisana konvencija o reguliranju trgovinskih obveznosti s kompenzacijo med našo državo in belgijsko - luksemburško carinsko unijo. Za Belgijo in Luksemburg je konvencijo podpisal belgijski poslanik v Beogradu gosp. Conte de Roman de Vichenet, za našo državo pa zunanji minister gosp. Bogoljub Jevtić. — To je sedaj že četrti javna klirinska pogodba, ki jo je sklenila naša država (sliče n pogodbe imamo že z Avstrijo, Švico in Češkoslovaško). Naša trgovinska bilanca s belgijsko - luksemburško carinsko unijo je bila lani prilično izravnana (izvoz 54, uvoz 57,2 milijona Din), zato pri izvajanju kompenzacije plačil v okviru kliringa menda ne bo težko.

= Ogrorna finančna transakcija Anglije. O priliki zadnjega znižanja diskonta v Angliji od 2,5 na 2% je bilo že navadeno, da je to znižanje v zvezi s pripravi angleške vlade za konverzijo vojnega posojila. Ta namera angleške vlade je tudi v inozemstvu izzvala veliko pozornost, saj gre za konverzijo ogromnega kompleksa vojnih posojil v skupni vsoti 2085 milijonov funtov (to je 38 milijard švicarskih frankov ali 418 milijard Din). S konverzijo se bo obrestna mera tega kompleksa posojil znižala od 5 na 3,5%, kar bo prineslo državi blagajni prihranek na obrestih od letnih 80 milijonov funtov. Če se upošteva tudi izpadek državnih dohodkov pri dohodnini, tedaj znaša čisti prihranek zaradi konverzije 23 milijonov funtov. Ta znesek, ki ga bo država prihranila, bo tudi za ogromen angleški državni proračun precejšnja olajšava. V našem denarju predstavlja ta prihranek vsoto 4,6 milijarde Din letno. Priprave za konverzijo so napravile na javnost ugoden vtis in so povzročile okrepitev vseh angleških državnih papirjev. Nizka notacija funta, ki jo opažamo zadnje dni, je v zvezi s pripravi za konverzijo. Angleška vlada polaga namreč važnost na to, da funt nízko nolira, ker je v inozemstvu za 200 do 300 milijonov funtov teh posojil; pri ugodnem tečaju funta ti inozemski imetniki obveznic morda ne bi pristali na konverzijo ter bi zahtevali izplačilo. Riziko konverzije je namreč v tem, da imetniki obveznic lahko odkloni konverzijo. V tem primeru mora država izplačati dotično obveznico.

= Petrolejska konferenca v Parizu. Kakor poročajo pariški listi, bo trajala mednarodna petrolejska konferenca, ki je začela zasedati pretekli torek v Parizu še najmanj dva tedna. Na predlog predsednika Arnolda, predstavnika ameriške Sucoy vacuum Comp. so se morali vsi udeleženci obvezati, da bodo o poteku in vsebini pogajanj strogo molčali. Konferenca nima nikakega dnevnega reda ter sestoji samo iz nepriljubljenih dogovorov med zastopniki posebnih interesnih skupin. Glavni predmet posajanj tvorijo razgovori med Standard Oil Co. in Anglo Persian Co. glede njihovih rumunskih petrolejskih posesti.

= Potrjene prisilne poravnave: Čmak Ivan, pos. in stavbni podjetnik v Štrausneku pri Vrbskem za 50% kvoto, plačljivo v 12 mesečnih obrokih; Lešar Ivan in Lešar Alojzija, trgovca v Smareti pri Rimskih Toplicah, za 40% kvoto, plačljivo v 10 mesečnih obrokih; Orel Hubert in Rozalija, trgovca v Sošanju, za 40% kvoto, plačljivo v 10 mesečnih obrokih. Potrjena je tudi poravnava v konkurno, ki jo je sklenil Al. Hotko, trgovec v Žužemberku za 25% kvoto, plačljivo v dveh polletnih obrokih.

= Konkurz je razglašen o imovini Pisk Marije, trgovke v Lopati (upravniki mase dr. Rajh Stefann, odvetnik v Celju; prvi zbor upnikov pri okrož. sod. v Celju 23. julija ob 8., oglasitveni rok do 27. avgusta, ugotovitveni narok 12. septembra) in o imovini Rotarija Martina, neprotokolirane trgovca in posestnika v Liki 338, Trbovlje (upravniki mase dr. Flego Josip, odvetnik v Laškem; prvi zbor upnikov pri okr. sod. v Laškem 26. julija ob 9., oglasitveni rok do 20. avgusta, ugotovitveni narok 5. septembra).

= Poravnalno postopanje je bilo uvedeno o imovini naslednjih dolžnikov: Merješič Jelisaava, trg. z mešanim blagom v Medvohah št. 9 (poravnalni upravniki dr. Dinko Puc, odvetnik v Ljubljani; narok za sklepne poravnave pri okrož. sod. v Ljubljani 13. avgusta ob pol 9., rok za oglasitve do 8. avgusta); Stegu in drugi, komanditina družba za strojno in električno industrijo, Vič - Glinice pri Ljubljani, cesta VIII. št. 3 (poravnalni upravniki dr. Stare Emil, odvetnik v Ljubljani; narok za sklepne poravnave pri okrož. sod. 13. avgusta ob 10., rok za oglasitve do 8. avgusta); Vežjak Jakob, krojaštvo in konfekcija v Mariboru, Vetrinjska ulica 17 (poravnalni upravniki Ravnikar Aleksander, odvetnik v Mariboru; narok za sklepne poravnave pri okrož. sod. v Mariboru 22. avgusta ob 10., rok za oglasitve do 16. avgusta, kvota 40%); Pihlar Srčko, trgovec z manufakturnim blagom v Mariboru, Gosposka ulica 5 (poravnalni upravniki dr. Reisman Avgust, odvetnik v Mariboru; narok za sklepne poravnave pri okrož. sodišču v Mariboru 20. avgusta ob 10., rok za oglasitve do 16. avgusta, kvota 50%).

= Občni zbor švedskega vžigalničnega trsta. V smislu švedskega zakona o akcijskih družbah, se je vršil pred kratkim v Stockholmu redni občni zbor švedske vžigalnice družbe. Letno poročilo je bilo sestavljeno na podlagi stanja 31. decembra 1931, neglede na dogodke tekočega leta. Izkaz izgube dobička, kakor tudi bilančna vsota torej ne odgovarjajo sedanjemu stanju. Bilanca izkazuje za minulo leto dobiček 36,37 milijona Kr in izguba 25,58 milijona Kr. Na predlog revizorjev občni zbor ni podelil upravi absolutorija za poslovanje v preteklem letu. Sedanji upravniki so izjavili, da se trudijo pregledniti računov, dobiti samo sliko o pravih položaju družbe. Na podlagi dobrih rezultatov bi se potem poskušalo izdelati načrt za čim prejšnjo preosnovo družbe.

= Dobave. Strojni oddelek direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobave 440 kg železa za avtozogens varenje, 30 komadov izdrznilnikov in 10 komadov žaglnih listov; do 26. t. m. pa glede dobave 3800 kg različnega železa (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, po goji pa pri istem oddelku).

= Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave 60 ton portlandskega cementa. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave 2000 kg masti za janske vozčke. Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave 500 kg

navadnih žeblov. Dne 12. avgusta se bo vršila pri direkciji državnih železnic v Zagrebu očetna licitacija glede dobave opeke. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani.) Pri glavnem sanitnem skladišču v Zemunu se bodo vršile naslednje očetne licitacije: 18. avgusta glede dobave raznih zdravil; 25. avgusta glede dobave kemikalij; 1. septembra glede dobave raznih zdravil in olj; 8. septembra glede dobave motovza, plutovinastih zamaškov in medicinskih stekel; 17. septembra glede dobave papirja za filtriranje in zavijanje praškov; 20. septembra pa glede dobave konjaka. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani, pogoji pa ori uravni omenjenega skladišča.) Licitacija glede dobave električnega materiala, ki je bila razpisana za 3. avgusta pri komandi mornarice v Zemunu, je preložena na 17. avgusta.

Borze

8. julija.

Na ljubljanski borzi se je danes deviza NewYork nekoliko okrepila, dočim je London nadalje slab. Deviza Berlin se je tudi danes nekoliko dvignila.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je Vojna škoda v početku prometa precej dvignila in je bila zaključena po 192, pozneje pa je zopet popustila na staro višino in se je trgovala po 188, 182 in 183. Za julij je bila zaključena po 182. Med dolarskimi papirji je bil zabeležen promet v 7% Blairovemu posojilu po 36,75, v 8% Blairovemu posojilu po 40 in v 7% Seligmanovemu posojilu Drž. hipotek. banke po 40. Promet je bil še v 6% begluških obveznicah po 32.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2270,30 — 2281,78, Berlin 1333,97—1344,77, Bruselj 782,12 do 786,06, Curih 1097,35—1102,85, London 200,73—202,53, NewYork ček 5605,00 do 5634,27, Pariz 221,02—222,14, Praga 166,56 do 167,42, Trst 286,75—289,15.

Zagreb, Amsterdam 2270,30 — 2281,78, Berlin 1334,27 — 1344,77, Bruselj 782,12 do 786,06, London 200,73 — 202,53, Milan 286,75 do 289,15, NewYork kabel 5628 — 5656,26, NewYork ček 5606 — 5634,26, Pariz 221,02 do 222,14, Praga 166,56 — 167,42, Curih 1097,35 — 1102,85.

Curih, Pariz 20,1925, London 18,32, NewYork 512,75, Bruselj 71,25, Milan 26,175, Madrid 41,60, Amsterdam 206,925, Berlin 121,65, Stockholm 93,80, Oslo 90,40, København 99,30, Sofija 3,72, Praga 15,17, Varšava 57,45, Bukarešta 3,05.

Effekti

Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda 182 — 184, za julij 179 — 183, za avgust 182 bl., za december 178 — 181, 7% investicijsko 47,50 den., 4% agrarne 22,50 — 24, 6% begluške 32 — 32,75, 7% Blair 36,75 do 37, 8% Blair 40 — 41, 7% Drž. hipotek. banka 39,50 — 40; bančne vrednote: Priv. agrarna banka 200 — 203.

Beograd, Vojna škoda 186, 184 zaklj., 6% begluške 33,50, 32,50 zaklj., 8% Blair 36,50 do 37,50, 7% Blair 42 bl., 7% Drž. hipotek. banka 4000, 3850 zaklj., Priv. agrarna banka 203 zaklj.

Dunaj, Eskomptesrell. 100, Staatseisenbahngeisse. 15,55, Trbovjska 19,99, Alpina - Montan. 8,25, Sečera 24,20.

Blagovna tržišča

LES.

+ Ljubljanska borza (8. t. m.) Tendence za les slaba. Zaključena sta bila 2 vagona jelovih desk. Povpraševanje je za dva vagona rezane jelševine (od 2 m navzgor, šir.

Letna skupščina Orkestralnega društva

Ljubljana, 8. julija.

Orkestralno društvo, ki je poleg pevskega zbora Glasbene Matice najvažnejša koncertna institucija našega prvega »lasbenega društva, je imelo pretekli ponedeljek svojo redno letno skupščino v Glasbeni Matici. Skupščine se je udeležilo lepo število članstva klub počitnicam, ki so zavladale sedaj že tudi na kulturnem polju. Dr. Ivan Karlin, ki načeluje društvu že od njegove ustanovitve dalje, t. j. od 1. 1919, je očrtal delo društva v preteklih dveh koncertnih sezajah; zadnji občni zbor se je vršil ob priliki društvene desetletnice. Odtlej je priredilo Orkestralno društvo v zvezi z opornim orkestrom Ljubljanskega Narodnega gledališča letno po štiri simfonične koncerte, katerih sporedi so posebno posvečali pozornost domači orkestralni literaturi. Tako predvsem v pravkar pretečeni koncertni sezoni, ko se je ob priliki festivala Glasbene Matice vršil simfonični koncert z izključno slovenskimi koncertnimi skladbami, ter nadalje za proslavo 50letnice slovenskega županovanja v Ljubljani prav tak simfonični koncert, ki je navajal le domača dela. Tekom svojega obstoja je Orkestralno društvo vedno vzpodbujalo slovenske skladatelje in komponirane orkestralnih del, ki bi jih brez Orkestralnega društva in njegovih koncertnih nastopov bilo pač mnogo manj, kajti dolgo vrsto let je bilo Orkestralno društvo edini simfonični koncertni faktor, posebno odkar je godba dravske divizije opustila prirejanje orkestralnih koncertov.

V nadaljnjem je predsednik društva očrtal zasluge posameznih članov orkestra za

Tajnost lepe frizure je redno in skrbno negovanje las s Pixavon-Shampoo-om

rina 15 — 35 cm, debelina 50 — 100 mm, I., II., neobrobljena).

+ Chicago, 8. julija. Začetni tečaj: Pšenica: za julij 48,25, za september 51, za december 54,375; koruza: za julij 29,375, za september 32, za december 32,375; oves: za julij 19,625, za september 20,375; rž: za september 32,25.

+ Winnipeg, 8. julija. Začetni tečaj: Pšenica: za julij 54,125, za oktober 57, za december 58,375.

+ Ljubljanska borza (8. t. m.) Tendence nespremenjena. Prometa ni bilo. Nudi se pšenica (slovenska postaja, po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dneh): slavonska, 78 kg po 170 — 172,50, okolica Sombor, 79 kg po 172,50—175; potiska, 80 kg po 175—177,50; moka: baška »0« feo Ljubljana, plačljivo v 30 dneh po 305 — 310; banaska »0«, feo. Ljubljana, plač. v 30 dneh po 310 — 315; koruza (slovenska postaja, plačljivo v 30 dneh): baška, po mlevski vozni po 145 do 147,50, pri navadni vozni po 150 — 152,50.

+ Novosadska blagovna borza (8. t. m.) Tendence stalna. Promet 38 vagonov. Pšenica: baška, okolica Novi Sad, srednje-baška in gornjebaška, 79 kg in baška okolica Sombor, 78 kg 118 — 120; baška potiska, 79 kg 120 — 122; baška, ladja Begej 79 kg 120 do 122; banaska, pariteta Vršac in gornje-banaska, 79 kg 114 — 116. Kuruza: baška in sremska 105 — 107; baška, okolica Sombor 107—108; banaska, okol. Sid 108—110. Oves: baški, sremski in slavonski 140 do 142,50. Moka: baška »0« in »0« 195 do 205; »2« 190 — 195; »5« 175 — 180; »6« 170 do 175; »7« 140 — 145; »8« 82,50 — 97,50. Otrubi: baški, sremski 87,50 — 90.

+ Somborska blagovna borza (8. t. m.) Tendence stalna. Promet 45 vagonov. Pšenica: baška, okolica Sombor, 78/79 kg in gornjebaška, 79/80 kg 118 — 120; baška potiska, 80 kg 120 — 122; banaska, 79 kg 116 — 118. Kuruza: baška 105 — 107; okolica Sombor 105 — 106; za avgust 106 do 108. Oves: baški, sremski in slavonski 140 do 145. Moka: baška, banaska »0« in »0« 192 — 200; »2« 185 — 190; »5« 175 — 180; »6« 165 — 170; »7« 135 — 140. Otrubi: baški 85 — 90.

razvoj in napredek društva ter pri tem posebno opozoril na člana - čelista Avgusta Pertota, ki je od 1. 1919, neprekinjeno član društva ter se je vseh voj — in teh 12 letih ni bilo malo! — redno udeležil. V znak hvalečnosti in priznanja je oddanemu članu podelilo društvo umetniško izdelano diplom po načrtu inž. arh. Jože Platnerja. Plaketa je razstavljena v izloženem oknu Tiskovne zadruge v Selenburgovi ulici.

Pri volitvah je bil ponovno izvoljen za predsednika dr. Ivan Karlin, čigar neutrdljivi požrtvovalnosti in neuplašljivi vztrajnosti ima Orkestralno društvo zahvaliti svoj obstoj, razvoj in napredek. Podpredsednik je ostal tudi v nadalje dolgoletni član društva, prof. Saša Santel, tajniško mesto je prevzel Milan Grošičar, blagajno vodi Avgust Pertot, tajnikov namestnik je inž. Joža Platner, arhivar in gospodar Slavko Koželj, odborniki pa inž. Emil Hoffmann, Franc Poljanec, Pavel Poljanec, Albert Dermeij, Leon Pfeifer in Milan Jeran.

Predsednik dr. Karlin se je nato v toplih besedah zahvalil kr. banki upravi dravske banovine, Glasbeni Matici ter Filharmonični družbi v Ljubljani za njihovo denarno in moralno pomoč v pretekli sezoni, nakar je zaključil uspešno skupščino. V bodoči koncertni sezoni namerava Orkestralno društvo klub težavnim gospodarskim razmeram še intenzivneje delovati na poprišču naše orkestralne reprodukcije. Delavnost ter energija njegovega dirigenta L. M. Škerjanca in članstva sta najboljša poroka, da bo tudi v naslednjem koncertnem letu dobro uspelo.

zdravstvena oblastva večkrat izvedla preglede v teh krajih.

Otvoritev logaškega gasilskega doma

Dolenji Logatec, 8. julija.

Logaški gasilci se pripravljajo z vso verno na svojo nedeljsko svečanost. To nedeljo se bo namreč vršila slovesna otvoritev novega Gasilnega doma v Dolenjem Logatcu, združenja z zletom logaške gasilske župe. Slavnosti, ki se bo vršila pod pokroviteljstvom dolenjelogaškega župana G. Gregorja Tršarja, se bodo udeležila vsa v župi včlanjena društva. Na sporedu je budnica domače godbe ob 5. uri, ob pol 9. bo sprejem gostov, po službi božji blagoslovitev doma, popoldne pa društ

KULTURNI PREGLED

Knjiga o naših socialnih upravnih

(Slobočan 2. Vidaković, Naši socialni problemi. Beograd 1932. Izd. Gece Kona.)

II.*

Stanovniško vprašanje in asanacija. Daljnosežno nalogo socialne politike vidi Vidaković v rešitvi stanovniškega vprašanja, ki je zapleten pojav, segajoč globoko v strukturo današnje družbe. »Bistvo stanovniškega vprašanja ni v teoretski možnosti, da pridemo do kakršnekolikoli strehe nad glavno, marveč tiči v sami osnovni in prirojni pravici vsakega svobodnega prebivalca civiliziranega mestnega selskega, da ima svoje higiensko stanovanje: udobno, zračno, lepo in ceneno (str. 109). Pisec se bavi predvsem s stanovniškimi razmerami v Beogradu, ki so mu najbližje. Tu se stanovniška kriza najbolj čuti in v tem, da nedostaja mladih stanovanj. Dočim je stalno okrog 1500 velikih, dragih stanovanj praznih, je malih stanovanj za 40 % premalo, kar jih je, so cilično predraga in izmed teh 85 % ne ustreza niti najosnovnejšim zahtevam stanovniške higijene. Beograd ni niti za 15 % narasel glede premožnih meščanov, pomnožil pa se je za 55 % revni prebivalci in z njimi se dogaja strahovita stanovniška eksploatacija.

Pisec z drastičnimi slikami in z mnogimi statističnimi podatki opisuje stanovniške razmere v prestolnici. V nekaterih kolonijah na periferiji je 90 % hišic, ki so tako napolnjene, da na prebivalca ne tri-deta niti dva in pol kubična metra zraka, medtem ko danes živinozdravniška veča zahteva za vsako svinjo najmanj dva kubična metra zraka! Zaradi tega ni čudo, da je Beograd najbolj tuberkulozno mesto na svetu (str. 118). V prestolnici umre vsaki četrty človek za jetiko, pri beograjskih delavcih pa umiranj za tuberkulozo znaša v nekaterih panogah 94 % od števila umrlih v enem letu. Pisec prihaja po verjetnih računih do sklepa, da je pri nas okrog 140.000 rodbin brez strehe in primerjava z Nemčijo kaže, da so v naših mestih stanovniške razmere za 50 % slabše. Vidaković stavi vrsto utemeljenih predlogov, ki so jih dolžne izvesti v prvi vrsti mestne občine. Dočim Dunaj troši 35 % svojega budžeta za socialno politiko, izdaja beograjska občina v socialne svrhe komaj 2,3 %. Ne strinjamo pa se s piscem, ko se zavzema za zgradnjo stanovniških kasarn; dvomimo, da bi življenje v njih praktično vzgajalo za kolektivnost, čeprav se teoretično vidi tako. Njegova izvajanja o najemninah pa posebej priporočamo vsem, ki se kakorkoli bavijo s tem vprašanjem. Vidaković dokazuje, da so v Beogradu baš stanovanja revnih ljudi najdražja in da prebivalec Beograda izda za najemnino 30 odstotkov več nego za prehrano.

Apotrozijska politika. Preskrba mest s hrano in sploh problemi prehranjevanja prebivalstva so tako važni, da jih razumljiva socialna politika ne sme zanemarjati, ker škoda ne nosi samo najbolj prizadeti sloj, marveč vse narod. Pisec nalaga tudi tu mestnim občinam velike in daljnosežne naloge, ki naj zaščitijo interese večine, t. j. revnih slojev. Vidaković dokazuje, da velika večina našega naroda kronično strada. Ta pojav se ne vidi, vendar od leta do leta degenerira ljudstvo, ubija njegove duševne in telesne moči in ustvarja teren za vse vrste osebnih in socialnih bolezni. Kronično stradanje narodnih mas predstavlja za etično kulturo in za rasko higieno to, kar filoksera za kulturo vinske trte (str. 157). O tej trajni lakoti našega ljudstva razvaja pisec ved za statističnih razpredelnih, ki govore dovolj prepričljivo. Posebej obravnava vprašanje kruha in pri tem konstatira vprav neverjetne higienske razmere v mnogih beograjskih pekarnah. Bavi se z vprašanjem zdravega mleka in ugotavlja, da zaradi črbožovanja leta za letom pada potrošnja mleka v Beogradu in Zagrebu. Angleški, švicarski in nemški državljani potrošijo na leto povprečno 250 — 280 litrov mleka, štirikrat toliko kot naš. Tudi preskrba z mesom je slaba. Njegova potrošnja tako zelo pada. Pisec dokazuje, da je pri nas meso predrago. V tem poglavju zagovarja Vidaković diktatorju prehranjevanja in predlaga vrsto ukrepov, ki bi jih bilo treba izvesti v interesu socialne terapije in profilakse.

Za prerod naše vasi. V obsežnem poglavju se pisec bavi s problemi kmečkega stanu in vasi, pri čemer se v prvi vrsti ozira na srbijanske razmere. Na splošno ugotavlja žalosten pojav: stalno in čedalje večje propadanje vasi. Srbijansko vas so zadnje vojne silno prizadele. Izvršila se je selekcija slabših. Največji del dobrih je vojna pobrala. Vase množice se še do danes niso znašle. Po neki anketi poljedelskih zadrugeth se v vaseh te dežele dela nekako sto dni v letu, vsi ostali dnevi se praznujejo pod to ali ono pretežno Zemlja se obdeluje silno površno in ogromno rodovitnih tal je zanemarljivo. Prehrana je skrajno slaba; vašaniki uživajo kruh, ki je mnogo slabši od kruha v jetniščinah. V vsaki vasi sta najmanj dve »kafnice«, v katerih se zbira vaški postopaki, ki jih je v nekaterih vaseh skoraj 30 % od celotnega prebivalstva. Na srbijanski vasi je silno razvito oduševstvo, ki poleg kvartanja, poživljanja, pravdarstva slabe hrane in nehijskih stancvanj, stalno in neizprosno ubija narod pri koreninah. Govorci podrobnije o hrani, ugotavlja pisec, da seljaki v Srbiji uživajo pretežno koruzni kruh s katerim napredni narodi ne pitajo niti svinj, ker je dognano, da povzrača slabo okostje. Agrarno vprašanje se je pri nas reševalo polovičarsko, zato sploh ni rešeno. To, kar srbskega seljaka dviga visoko nad vsakega tujega kmeta, je visok in krepak duh, močno razvita demokratična zavest; ono, kar ga spušta do najbednejšega dna, izpod vsakega tujega kmeta, je njegovo jdanje, nekulturno, nezdravo in siromašno življenje v hiši, izven hiše, na vasi (str. 225). Pisec polaga veliko važnost na združništvo, ki ima osnove v »starih združgah kot nositeljih nekdanjega slovansekega družabnega reda. Ugotavljačilo silno opustoševanje gozdov, ki jih nihče znova ne zasaia, predlaga Vidaković, da bi se preglasila dva godna praznika, ko bi vse prebivalstvo vse gošle, vsa vojska in mladina saditi v svojih občinah plemenska sadna in gozdna drevesca. Razpravlja tudi o gospodarskem parlamentu (str. 236) in pravi na str. 243: »Ni težje seljaka v tem, ali se proces paralizacije male posesti na vasi da zaustaviti, še manj je v tem, ali ga je treba za-

* Glej »Jutro« z dne 2. t. m.

Kaj čita naše občinstvo?

Anketa v nekaterih slovenskih knjižnicah

Občinstvo in knjižnice

Vse dosedanje ankete o čitanju knjig v raznih mestih doma in na tujem so pokazale, da današnji človek ne čita malo. Javnih knjižnic je čedalje več in tudi obisk stalno narašča. Gospodarska kriza otežkoča mnogim posameznikom kupovanje knjig in jih sila, da si izposojajo svoje stivo v javnih knjižnicah. Umljivo je, da s tem zlasti pri nas ni nič kaj pomagano založniku in pisatelju in da mora resnično kulturna propaganda slej ko prej oznanjati potrebo družinskih knjižnic. Samo lastne knjige, ki so vedno dostopne in ki tvorijo ogledalo duševne višine in okusa njih lastnika, izvršujejo v polni meri poslanstvo književnosti v narodovem in človekovem življenju. Vendar si sprito sorazmerno obsežne knjižne produkcije in naraščajočega osiromašenja širših slojev ni mogoče misliti kulturnega življenja brez javnih knjižnic. Zato tudi te izvršujejo pomembno poslanstvo. Preko njih so vsakomur dostopne vse naše nove knjige in priden čitatelj lahko tu izbira one knjige, ki jih hoče imeti v lastni, t. j. izbrani knjižnici.

Kaj čita občinstvo naših knjižnic? Vprašanje je nedvomno zanimivo in odgovori utegovejo prinesiti kakšno značilno ugotovitev. Zato smo naprosili knjižničarje nekaterih ljubljanskih in mariborskih ljudskih knjižnic, da nam odgovore na ta le vprašanja:

1. V katerem mesecu ste izposodili največ knjig?
2. Koliko slovenskih knjig ste izposodili v tem času?
3. Koliko izmed teh odpade na slovenske avtorje?
4. Katere slovenske leposlovne knjige ste največ izposodili? (Imena avtorjev, število izposojenih spisov.)
5. Koliko srbskohrvaških knjig je bilo izposojenih v tem času?
6. Katere srbskohrvaške avtorje so največ zahtevali?
7. Kateri inozemski pisatelji v slovenskih in drugih prevodih, odnosno v originalu so v tem mesecu največ šli med občinstvo? (Ime pisatelja, število izposojb.)

Dobili smo odgovore vseh, ki smo se za sedaj obrnili na nje (izvzemši knjižnico Sploš. ženskega društva v Ljubljani). Ti odgovori obenem osvetljujejo delovanje naših knjižnic in nam dopuščajo nekatere splošne podmeine, ki jih objavljamo na zaključku članka.

Pri našemo odgovore po vrsti.

Šentjokobska knjižnica v Ljubljani

(Poročilo knjižničarja g. Matije Rcdeta.)

1. Največ knjig (na 4855 čitatelev 18.590 izv.) smo izposodili v marcu.
2. Izmed teh knjig je bilo slovenskih 7520.
3. Na slovenske avtorje odpade 1800.
4. Izposojali smo sledeče slovenske avtorje (v oklepaju število izposojb): Bevk Fr. (100), Detela Fr. (30), Finžgar F. S. (40), Govekar Fr. (30), Jurčič J. (40), Kersnik Janko (40), Kozak Juš (20), Kralger A. (10), Kranjec Miško (10), Kvedrova Zofka (25), Levstik Fran (20), Levstik Vladimir (20), Mencinger J. (10), Meško Ksaver (15), Milčinski Fr. (20), Murnik Rado (20), Pivko Lj. (30), Pregelj Iv. (30), Stritar J. (30), Šorli Ivo (20), Tavčar I. (40).
5. Izposodili smo okrog 400 srbskohrvaških knjig.

6. Najbolj so čitali v srbskohrvaških prevode iz »Zabavne bibliotek«, izredno mnogo kriminalnih povesti, dalje Gjskega, Kozarca, Kumičiča E., Nazora, Novaka, Nušiča, Senca, Krležo I. dr.

7. Največ so bili v tem mesecu izposojeni ti-le avtorji in njih spisi:

Dumas »Graf Monte Christo«, »Trije mušketirji«, »Dvajset let pozneje«, »Zvestoba do groba«, Sienkiewicz »Popot«, »Križarje«, »Skrozi pustine in puščavo«, »Mali vitez«, »Quo vadis?«, »Z ognjem in mečem«, May »(Old Surrehande«, »Križem po Jutrovem«, »Winetou«, »Sin medvedjega lovca« in London »(Krištof Dima«, »Roman treh src«, »Železna cesta«, »Morski vrage«, »Dolina meseca«, »Kralj Alkohola«.

Delavska knjižnica v Ljubljani

(Iz poročila knjižničarja g. C. Štuklja.)

1. Največ knjig smo izposodili letos v marcu (prejšnja leta v januarju).
2. Izmed celotnega števila izposojenih knjig je bilo 48 % slovenskih.
3. Statistika o tem bi bila preveč zamudna.
4. Cankarjev »Hlapec Jernej« je bil izposojen 26-krat, Bevkov roman »V zabloda« 8-krat, Kozakov »Šentpetek« 20-krat in Finžgarjev roman »Pod svobodnim soncem« 12-krat. Bevk in Finžgar sta, če upo-

ustaviti, če bi to bilo mogoče. Človeški razvoj gre po svoji nemizni poti k boljšim in dovršenjšim oblikam, toda dokler obstajajo današnji ekonomski odnosi, ne smejo ljudje živeti v jadu in nevojni in s prekrizanimi rokami čakati boljših dn., ki bodo neizogibno napočili.

Od l. 1920. do 1931. je propadlo 32 % malih vaskih posestev. Danes je v Jugoslaviji na vasi 1.830.000 duš, ki nimajo niti najskromnejšega nepremičnega imetja, 54 odstotkov je takih ki imajo komaj toliko zemlje, kolikor je potrebno za najprimitivnejše življenje. Samo 12—15 % seljakov so res pravi kmetje. — Ob koncu konstatira pisec malo znano dejstvo, da je pri nas še okrog 35 % (334.393) lesenih plugov, s kakršnimi so primitivni narodi orali pred tisočletji in ki so na zapadu samo še v muzejih.

Delavsko vprašanje. Problem eksekucije, Komunalne finance. Pr-stor nam ne dopušča, da bi čitatelja podrobneje seznanili z vsebino zadnjih treh poglavij Vidakovičevih knjig. K poglavju o delavskem vprašanju, ki obravnava med drugim tudi problem in prakso delavskega zavarovanja, se bomo vrnili ob drugi priliki posebej. Pisec pravilno šteje med delavce tudi intelektualne delavce, nižje uslužbenice in druge podobne plasti in računa, da je v Jugoslaviji z rodbinami vred okrog 3.500.000 do 4 milijone ljudi, ki spadajo pod socialni pojem delavstva. »To je ogromna masa siromakov — relativnih in absolutnih —, večja nego je bila predkumanstva Srbija. To maso in ta delavski svet je treba upoštevati v najvišjem interesu socialne pravičnosti in družbene skupnosti, njenega napredka in njenega miru« (str. 263). Po-

števamo še druge njune spise, poleg Cankarja najbolj čitana slovenska pisatelja naše knjižnice.

5. Od celotnega števila v marcu izposojenih knjig odpade na srbskohrvaške knjige 4,5 %.

6. Najbolj čitana sta: Borisav Stanković »(Necista krv« in Miroslav Krleža (vse).

8. V slovenskih prevodih največ zahtevalo Haškovega »Dobrega vojaka Švejk« (približno 26 izposojb) in »Tarzana« (pet knjig po 10 izposojb). V srbskohrvaškem prevodu Zane Greya in K. Maya, v nemškem in originalih pa so na prvih mestih: E. Wallace, J. London, Z. Grey, U. Sinclair, Sinclair Lewis, Undsetova, Deeping, Ludwig, Pitagorili, Traven, Stefan Zweig.

Dvorska knjižnica v Ljubljani

(Poročilo knjižničarja g. Potočnika.)

1. Največ smo izposodili v januarju.
2. Slovenskih knjig je bilo izposojenih 750.
3. Na slovenske avtorje odpade približno 500.
4. Cankarja, Finžgarja, Jurčiča, Preglja, Tavčarja, Župančiča zahtevalo največ. Število izposojb posameznih spisov je težko ugotoviti.
5. Izposodili smo okrog 125 srbskohrvaških knjig.
6. Največ so zahtevali Beciča, Gjskega, Kumičiča, Novaka, Senca.
7. Dumas, Burroughs, Boccacio, Haggard, May, London, Conan Doyle, Bourget, Tolstoj, Sienkiewicz.

Ljudska knjižnica v Mariboru

(Vodja predsednik Slov. čitalnice g. dr. A. Reisman.)

1. Največ smo izposodili v januarju (2524).
2. Slovenskih knjig je bilo med temi 837.
3. Izmed teh odpade na slovenske avtorje 350.
4. Najbolj so šli ti-le slovenski avtorji (v oklepaju število izposojb): Bevk (50), Cankar (50), Jurčič (16), Kralger (15), Lah (15), Meško (10), Murnik (10), Tavčar (50). Med temi so posebno mnogo čitali Bevka (Človek proti človeku in »Muke gospe Vere«, Cankarja »Hlapec Jernej« in »Moje življenje«, Kralgerja »Kontrolor Škrobar« in Meška »Kam plovemo«.
5. Srbskohrvaških knjig je bilo izposojenih 175.
6. Begovića, Krležo, Senca, Tomića, Sremca.
7. Remarque (50), Edgar Wallace (200), Fletscher (60), Pittagorili (40), Galsworthy (30), Grey (50), Alma Karlin (20), Oppenheim (70), Asch (20), Dekobra (20).

Delavska knjižnica v Mariboru

se ni ozirala na posamezne točke, marveč nam je poslala daljše splošno poročilo, v katerem ugotavlja:

1. da se izmed slovenskih knjig največ izposojajo Cankarjeva dela in Juša Kozarka »Šentpetek«. Stalno so v prometu knjige Finžgarja, Tavčarja, Preglja, Bevka, Milčinskega, Kvedrova, Šorlija i. dr. D. j. ki segajo po Kersniku, Jurčiču, Aleševcu. Med prevodi v slovensčino zavzema prvo mesto spisi Jacka Londona, Ostenso »Klic divjih gošč«, Boyerjevi »Izseljenici«, Reymontovi »Kmetje«, Ludwigov »Napoleone« i. dr. »Poezija živi samo še v so-lah«.
2. Po srbskohrvaških knjigah je malo povpraševanja. V zadnjem času zahtevajo izdaje »Nolita« in Krleževe spise.
3. Izmed tujih avtorjev in knjig se naj-več čitajo Upton Sinclair »Nežoz«, Zola Braune, Traven, Leonard Frank, vojni romani (Dwinger, Renn, Remarque, Hašek, Arnold Zweig in Kisch) in kriminalni romani.

Izledlek ankete

Priznati moramo, da anketa ni dala jasnejše, izrazite slike o poglavitnem vprašanju, ki nas je zanimalo: Kaj čita naše občinstvo? Odgovori knjižničarjev so dokaj ohlapni in se kolikor le mogoče izogibajo številki. Tudi tu opažamo pojav, ki je pri nas dokaj splošen: nihče ne vodi statistike o našem kulturnem življenju, zato tudi nimamo nikakega, vsaj malo eksaktnega pregleda o njegovem dejanskem stanju. Morda ne bo odveč, če ob tej priliki izrazimo željo, da bi se Zveze naših kulturnih društev, knjižnice in druge naprave vendarle nekoliko bolj zanimala za prepotrebno statistiko. Brez številk ne pridemo tudi na tem področju nikamor.

Ce pa si podrobno ogledamo zgoraj navedene podatke, prihajamo vendar le vsaj do neklih kolikor toliko splošno veljavnih podmen o kulturnih potrebah in psihološki dovzetnosti našega povprečnega čitatelja. Zdi se nam, da tudi drugi znaki potrjujejo

glavje »Problem eksekucije« obravnava pečeča vprašanja zadolžitve in razdolžitve kmeta in meščana, poglavje »Komunalne finance« pa cbežno premotivna budžetno politiko občin in njen pomen za socialno življenje in posebej še za smotno socialno politiko.

★

Z zgornjim smo hoteli pokazati, da so Vidakovičevi »Naši socialni problemi« po svojem praktično-socialnem duhu in po obsežnem obravnavanju najbolj perečih vprašanj našega naroda dobra knjiga. Dobra je ta knjiga kljub temu, da ne sega socialnim problemom do dna in da optimistično veruje v možnost temeljitih prenosov v okviru sedanjega ekonomskega reda. Vidaković ne mara biti razdiralec: rajši je konstruktiven, nekaj socialni zdravnik, ki skrbno pazi na najbolj prizadeta mesta narodovega socialnega telesa in jih skuša zdraviti, da tako prepreči zlo splošnega prisada. Čudim se, da je pisec v začetku knjige imenoval Masaryka kot predstavnika liberalizma: kdor pozna »Socialno otazko« in druge njegove spise, ve, da Masaryk nikdar ni bil pristaš ideje, da ima individuum v družbi popolno svobodo gospodarskega izživetja. Nasprotno: med Masarykovimi in Vidakovičevimi nazori je mnogo sorodnosti in to označuje Vidakovičovo knjigo dokaj dobro.

Pisec teh vrstic je hotel samo opozoriti na »Naše socialne probleme« kot knjigo, ki je vredna, da jo prečita tudi vsak slovenski izobraženec: ne zato, da podpisuje ideje in predloge, marveč da dobi vpogled, konkreten material in pobudo k razmišljanju in socialni akciji.

B. Borko.

te podatke. Skušajmo jih strniti v točke:

1. Izmed slovenskih pisateljev občinstvo še najbolj čita realiste in one, ki so najbolj realizmu. Značilno pa je, da poročilo prve ljubljanske knjižnice sploh ne omenja Cankarja, ki ga druga knjižnica uvršča med najbolj čitane; to zagotetko naj nam pojasnijo knjižničarji sami, mi je ne razumemo. Pri slovenskih pisateljih je opaziti, da publika išče lahko umljive, kar moči preprosto pisane knjige, zato sta med prvimi pripovedniki Bevk in Finžgar. Poezija je v vprav izključena iz interesnega kroga našega občinstva in čitatelji dobrih pesniških zbirk tvorijo posebno občino vernikov, aristokracijo okusa.

2. Srbskohrvaške knjige se pri nas vzlic rastočemu številu onih, ki jim ta najsorodnejši jezik ne dela več ovir, čitajo prav malo. Posebno neznatno je število Slovencev, ki čitajo v cirilici. Srbi in Hrvati, ki žive med nami, takisto kaj malo vplivajo na odstotek srbskohrvaških izposojb. Le ta bi bil tem značilnejši, če bi ga primerjali z odstotkom izposojb nemških knjig. Tudi

Italo Svevo in Slovenci

Precej časa je že, kar je, menim, »Srpski književni glasnik« objavil skromno beležko, da je po nekih informacijah italijanski pisatelj Italo Svevo iz Trsta slovenskega rodu. Njegovi predniki so se baje pisali Svetec. Nihče pri nas ni smatral te vesti za kakorkoli važno: neopazeno je šla mimo nas. Tudi če bi bil ta pisatelj naše krvi, kaj potem? Ali naj ga zaradi tega v pomanjkanju domačih pisateljev uvrstimo v slovensko literaturo? Nikogar med nami ni, ki bi bil samo pomislil na tako abotnost. Toda pred italijansko javnostjo smo obtoženi, da si lastimo Itala Sveva! Obtožil nas je »Il popolo di Trieste« v številki z dne 23. junija t. l. Dokaj časa je bilo treba, da je beležka beograjske revije prišla do Trsta in vzbudila grozo v redakciji lista »Il popolo di Trieste«. Zares, ni večjih barbarov od teh Slovencev: še italijanskega pisatelja, ki je že po psevdonimu »italianissimo«, nam hočejo vzeti! Naravno je, da je »Il popolo di Trieste« ob tej priliki odprl vse registre svojih znanih laži o slovenski kulturi, o našem jeziku, o naši književnosti. Te poskove so pri njem že stereotipne in nikomur ne prihaja na misel, da bi še polemiziral z njimi. Kar je mrznja rodila, nam mrznja požre!

Kajpak, s temle Italom Svevom imajo gospodje v redakciji lista »Il popolo di Trieste« nekoliko smole. Prvi priznavajo sami, da je pravo ime Itala Sveva Ettore Schmitz in da je bil po rodu iz Trsta. Po njihovem seveda »lo scrittore triestino — come, del resto, tutti i triestini — non conoscendo verbi di sloveno«, vendar bo do najbrž priznalo, da priimek Schmitz ne priča o čistem italijanskem poreklu tega tržaškega pisatelja. Nimamo pri roki do-tičnega zvezka beograjske revije in ne vemo, kako je pisec utemeljeval svojo pod-meno; vsekakor se nam zdi, da se iz čiste fantazije ni lotil problema o pravem poreklu Itala Sveva, ker bi si bil lahko ta trud prihranil za važnejše reči.

Za nas, ki narodnostni problem Julijske Benetice proučujemo mirneje nego spodje pri »Popolo di Trieste«, ki ne morejo niti vprašanja nekoga primka pre-nesti drugače kot z ogromno porcijo žol-

Käthe Kollwitz

Nemški tisk se te dni spominja 65-letnice Käthe Kollwitz, ki je znana tudi pri nas kot umetnica s socialnimi motivi. Käthe Schmidt-Kollwitz roj. 8. julija 1867) je potekla iz rodbine, v kateri so se pojavili uporniki zoper protestantizem. Njen ded po materi je v Königsbergu ustanovil svobodno versko občino, njen oče, po poklicu jurist, pa je postal zidar, da je lahko ob prostem času svobodno ozna-njal nove verske nazore. Käthe je studirala slikarstvo in grafiko v Königsbergu, Berlinu in Münchenu, po poroki (1891) z zdravnikom Kollwitzem se je popolnoma posvetila grafiki in je zlasti v radiranki ustvarila umetnine, ki sodijo med največje dokumente našega časa.

Radiranke Käthe Kollwitz so zelo številne in mnogovrstne. Kdor jih je videl v originalu ali v dobri reprodukciji, ne po-zabi, kako preprosto in vendar umetniško prepričljivo podaja ta zelo nadarjena grafičarka zlasti motive iz delavskega življenja. Risbe, ki kažejo življenje revnih ljudi, tipe iz podstresnih in kletnih stanovanj in iz beznic, proletarske otroke na periferiji, življenje brezposelnih in variacije na stari tema o smrti, učinkujejo vprav pretresljivo po svojem iskrenem in resnem realizmu. V njih ni tendence — v tendence namene so jih uporabili drugi. Käthe Kollwitz ima odličnega tekmeča v Georgu Groszu, pri nas pa je njenemu umetnostnemu svetu najbližji Fran Tra-tnik, zlasti v svoji prvi dobi.

Gospa Kollwitz je od l. 1919. članica berlinske akademije — prva ženska, ki ji je bilo podeljeno to priznanje. Državno nagrado, ki jo je dobila ob 60letnici, je porabila za spomenik v jeseni l. 1914, pri Dixmuidau padlih prostovoljcev, med katerimi je bil tudi njen sin. Osnutek za ta spomenik je izdelala sama.

Originalne nekaterih njenih risb smo videli na nedavni razstavi nemške umetnosti v Zagrebu in so bili ob tej priliki reproducirani v nekaterih zagrebških listih in revijah.

Svetovna proizvodnja knjig

List »Papire« je objavil zanimiv pregled, koliko knjig izhaja v kulturnem svetu. Statistika zajema 21 držav, kjer je izšlo 160.000 knjig. Od 1000 izdanih knjig odpada na posamezne države to-le število:

Nemčija 198, Rusija 134, Japonska 132, Francija 92, Anglija 82, Zedinjene države 59, Španija 40, Holandska 38, Italija 37, Poljska 36, Češkoslovaška 28, Danska 22, Švedska 18, Madžarska 16, Bolgarska 15, Portugal 12, Letonška 11, švica 11, Norveška 8, Uruguay 6, Estonška 5. Naša država je začetno izpuščena, dasi pri nas knjižna proizvodnja gotovo ni tako piela, da ne bi prihajala v poštev pri taki statistiki. Največja knjižna produkcija je potemtakem v Nemčiji, kjer proizvajajo povprečno 30.000 knjig na leto, tako da pride na 2000 prebivalcev po ena knjiga. Nemčija producira dvakrat več knjig od Francije in trikrat več od Zedinjenih držav, kjer prihaja ena knjiga šele na 11.800 prebivalcev.

Zanimiva je tudi ta-le statistična razpredelnica: Izmed 100 knjig odpade na le-po književnost v Nemčiji 17,8, v Franciji

brez direktnega povpraševanja — že na osnovi zgornje ankete — smemo sklepati, da nemška knjiga še danes pri nas tolče slovensko!

4. Kakor povsod drugod, je celo ta nepopolna, zgolj poizkusna anketa potrdila v kulturnih krogih že dolgo obravnavano dejstvo, da imajo posamezni avtorji in njih knjige tem manj občinstva, čim večja je njihova književna vrednost. Najbolj čitajo ljudje lahko, zgolj zabavno literaturo; povprečen prerez skozi čitateljsvo daje sliko dokaj nizkih literarnih potreb. Vzlic nepreglednosti in površnosti zgornjih podatkov se zdi precej verjetno, da so izmed tujih pisateljev ljubljenci našega občinstva Wallace, London, Zane Grey, May, Dumas, Sienkiewicz, Galsworthy i. dr., izmed teh imajo samo nekateri večjo in trajnejšo vrednost. Videti je, da pri večini občinstva prevladuje malomeščanska razpoloženost: pozabiti pri stivu svojo dobo in njene probleme, sebe in svoje duhovno življenje; le manjšina išče v književnosti obraz svojega časa.

Ča in pen, za nas ni izključeno, da je kakšna renegatska rodbina na tem ozemlju v teku časa prebila metamorfozo od slovenskih Svetcev do nemških Schmitzov pa tja h krstnemu imenu Ettore in k sedanji italijanizaciji po famoznem zakonu, ki »rešuje« narodnostni problem s prislilnim poitalčevanjem primkov. Toda za nas vse to ni tako važno, kakor se zdi gospod pri »Popolu«. Vsi vemo, koliko nadarjenih ljudi smo Slovenci v teku stoletij dali in jih morda še dajemo tujim narodom. Če bi bil Italo Svevo res iz rodu Svetcev, ne bi bil prvi in menda ne poslednji, ki bi po volji usode ali celo po zapletu naključij zapustil naš rod in izplaval na obrežje tuje kulture. Da, Moce-nigi in Gradenigji so bili naši in še marsi-kdo: žolč, ki ga zaradi tega izbrizgava »Il popolo di Trieste«, niti malo ne izpremi-nja zgodovinskih dejstev. Kar se pa tiče Itala Sveva, moramo reči, da prav nič ne potrebujemo dokazov o njegovem poreklu. Lahko živimo brez njega. In še posebej brez vpliva vseh, ki jih »Il popolo di Trieste« zbira pod imenom »scrittori triestini«. Njih in njihove literature in ideje »nel campo dell' arte in quello letterario, né in quello filosofico« naša kultura ne potrebuje. Čim dalje bo od njih, bolje za njo!

Vendar pa gg. pri »Popolu« še nekaj v album: Italo Svevo, »scrittore triestino«, ki so naši tržaski Italijani s e d a j tolikanj ponosni, je bil dolga leta najbolj zapostavljen baš s strani Italijanov. Vsakemu poznavalcu nove književnosti je znano, da so vrednost spisov Itala Sveva odkrili Francozi in da je šele po tem dolgem ovinku stopil v svetovno književnost in oddod zavzel pravo mesto v italijanski literaturi. Tržaski Italijani so Itala Sveva priznali kot pisatelja šele potem, ko ga je priznal široki svet. S kakšno pravico se sedaj tolikanj zavzemajo zanj? Zopet ne iz čistih duševnih razlogov, marveč v ime-nu nove »civilizacije«, »civilizacije mr-njke«, ki jo zastopa tud ill ppolo di Trieste. Toda, kar je mrznja rodila, naj mrznja sama požre!

—o.

23.9. v Angliji 32.3 in v Zedinjenih država-h 25.2. Nemčija in Amerika producira-ta največ knjig o industriji, trgovini in prometu, v teologiji je prva — Amerika, a takoj za njo sledi Nemčija, v socialnih znanostih imajo prvenstvo Francozi, Nemci in Angležji pa so si enaki, v pravnih vedah so prvi Nemci, v medicini pa Francozi, ki prekašajo Nemce za 6 točk, v pri-rodnih vedah so prvi Američani, za njimi sledi Angležji, nato Francozi in naposled Nemci. Tudi v filologiji so Američani prvi in Nemci zadaj za ostalima dvema tekme-cema, v zemljepisu so prvi Angležji, v filo-zofiji pa začudo Američani, ki prekašajo Nemce, »narod filozofov« za poldrugo toč-ko. Seveda se te številke tičejo samo šte-tila knjig iz omenjenih strok in imajo pov-sem relativen značaj.

V Nemčiji stane ena knjiga povprečno 5.21 M nasproti 3.48 pred vojno. Najce-njeje so šolske knjige (povprečno 1.68 M) a najdražje knjige o umetnosti (22.05 M).

»Srpski Kn

Iz življenja in sveta

Zibel človeštva

Sloviti angleški anatom prof. Elliot Smith je po dolgotrajnih študijah prišel do zaključka, da je Darwinova teorija o izvoru človeškega rodu napačna. Afrika, dežela, o kateri ima človeški rod nesteto pravljic in ki je do nedavna veljala za izvor človeškega rodu, po Smithovem izročilu ni pradojina človeka.

Z nagubanjem zemске površine, veli prof. Elliot Smith, ki je vrglo na površje himalajsko gorovje, se je razdelila zemska favna in flora v dve različni skupini, ki sta ločeni druga od druge, razvijali ločeno vsaka zase pod čisto posebnimi pogoji. Na obeh straneh Himalaje so nastali različni življenjski pogoji, ki so izvajali pri vseh živilih in rastlinah v svojem območju čisto posebne življenjske oblike.

Opice, ki so od prevrata na zemeljski obliki živele na južni strani himalajskega gorovja, so v glavnem lahko ostale pri skoraj enakih življenjskih razmerah. Prebivalci severnih predelov pa so stali pred odločitvijo ali poginiti ali pa se prilagoditi novemu položaju. Nagon samohrane se je pokazal tukaj v nadvse jasni obliki. Iz opice, ki so dotlej živele precej brezskrbno življenje in so iskale hrano po gozdovih, so se izobličile ostrejšje misleče kreature, ki so se v teku stoletij pod različnimi vplivi preobrazile ter se prilagodile novim življenjskim razmeram. Čim ostrejši je bil njihov boj za obstanek, tem jasnejše se je to odražalo v njihovih čutilih. Kar se je dogajalo v mišicah dobi, je bilo odločilnega pomena za nadaljnji razvoj. Morali so mi-

nit milijoni let, preden so se iz doslej nam znanih praoblik razvila človeška bitja.

Pekingški človek čigar okostje so odkrili na Kitajskem pred nekaj leti, dalje pred tridesetimi leti odkriti pilitdownski človek in druge slične najdbe ponazorjuje nizko razvojno stopnjo človeka, ki je tedaj taval po naši zemlji ter je v Neandertalcu dosegel visoko stopnjo svojega razvoja. Neandertalec, ki je blodi med kontinentom in Palestino, je bil že precej podobem današnjemu človeku. Vprašanje pa je, če predstavljajo ta okostja zadnje člene razvojne lestvice. Pri kopanju Lloydove palače v Londonu odkriti ostanki se zde mnogo starejši, kakor so prvotno domnevali. To odkritje predstavlja najhbrže starejši tip sedaj živečih rodov. Od mloca do danes imamo le malo dokazov o razvoju človeka. Najdba v Leadenhallstreetu v londonski City utegne ovreči marsikakšno teorijo in odpreti nove vidike v tej smeri.

Minister med dijaki

De Monzie

med polaganjem temeljnega kamna za univerzitetno mesto v Bordeauxu

Pravkar je izšla

nova številka

ilustrovane tedenske revije

„ŽIVLJENJE IN SVET“

z naslednjo vsebino:

»STARI MARIBOR« (naslovnna slika Ela Justina)

MARIBOR PRED 400 LETI (Dr. Vlad. Travner — s slikami)

ITALIJANSKA KMETICA (Del Neri — lesorez)

ČRNI DEMANT (B. Stower — z ilustracijami Fr. Škodlarja)

KRESNICE, ELEKTRIKA NAŠIH PREDNIKOV (s slikami)

TEHNIČNE SKRIVNOSTI STARIH NARODOV

RIBNATI DEZ

MAURICE DE FERAUDY + HAMLET, GREAT PROBLEM

SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA

BEDAKOVA OSVETA (Iv. Podraž)

RAZUM ALI ČUVSTVA? (s slikami)

SONČNI PALEZ

KONJI V GOZDU (lesorez)

IZUMIRAJOČE EVROPSKO ŽIVALSTVO (s slikami)

JAPONSKA V SLIKI IN BESEDI

NENAVADNE SLADČICE (s slikami)

TRI MINUTE POTOVANJA (Tehran, prestolnica moderne Perzije — s sliko)

ŠAH

ZNAMKE PRIVOVEDUJEJO (Tovirani — svetnik)

CLOVEK IN DOM (Red v stanovanju)

PREHRANA IN ZOBNE BOLEZNI OD SVEČENIŠKEGA PLESA DO RUMBE

HUMOR (Adamsen)

Ovitek številke krasi slika znamenite ameriške pesalke Myre Kinoh.

»ŽIVLJENJE IN SVET« izhaja tedensko in stane polletno (zaključena knjiga) Din 40.—, mesečno Din 8.—. Posamezne številke Din 2 po vseh trafikah. — Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafijeve ulice 5.

Katere živali se smejejo?

Učenjaki si še danes niso popolnoma na jasnem, če se živali znajo smejati. Gotovo pa je, da umejo izražati ugodja, ki v nekem pogledu sličejo človeškemu smehu.

Tako je n. pr. znano o konjih, da se smejejo. Ta pojav lahko često opazujemo pri njih. Nikakor pa še ni gotovo, če se smejejo tudi krave, teleta, sloni in lisice. Drugače je pa že z opicami. Dve, ki jih smatrajo za najsorodnejši človeku, orangutan in gorila, se znata smejati in tudi zabavati približno kakor človek.

Da se prepričamo o smejevosti opice, je dovolj, da jih požgečkamo pod rebri. Odraslim opicam seveda, ta način zabave nikakor ne prija in godrnjajo, če jih dražimo z žgečkanjem. Toda mladiči šimpanzov in orangutanov so v smehu prav ljubki in se smejejo in kričijo prav kakor otroci. Iz tega izvaja znanost svoj nazor, da so opice prav za prav edini zastopniki živalskega rodu, ki se lahko smejejo kakor človek.

V ostalem pa lahko rečemo, da izražajo živali, če ne s smehom, pa na drug način, svoje veselje in zadovoljnost. Mačka n. pr. prede in ta način njenega ugodnja nedvomno odgovarja dobri volji pri človeku. Pri belouškah so večkrat opazovali, kako otroče so v igri in kako se jim svetijo oči, kar si nekateri tolmačijo kot smeh. Na poseben način izražajo svoje veselje bele podgane, ki sklepetajo z zobmi. Ta način spominja še najbolj na glasovni smeh kajti bele podgane smujejo glasove z odprtimi gobčki, ki se med smehom zapirajo kakor človeška usta.

Policijski šef pleni osebo

Kapitan Wall,

načelnik danske policije, ki zasleduje tihotapce, je pri raciji v Stockholmu osebo pomagal prenašati zaplenjeni alkohol — ker je država reducirala skoraj polovico njegovega osebja

Pristopajte k Vodnikovim družbi

Newyorška Latinska četrt

14. cesta, približno tam, kjer seče šesto avenijo, je severna meja prav posebnega newyorškega okraja, kamor se evropski obiskovalec lahko umakne zgolj ameriškega ozračja svetovnega velebita in se povrne za hip v evropsko vzdušje.

To je »Village«, newyorška Latinska četrt, četrt umetnikov in bohemo vseh vrst in narodov, četrt, v katero še niso prodrli nebotičniki. Ceste snivajo tu opoldanski sen evropskih provincialnih mest, geranje cveto v zelenih lončkih na cknih. celo bršljan se spenja tu pa tam pred durmi, hiše spominjajo na stare, pokojne čase. V njihovih notranjostih visijo slike po stenah, tu in tam jih nadomestujejo knjižne police in čeprav radio ni popolnoma izločen iz življenja tega kraja, vendar imajo ljudje večje veselje nad neme-hamizirano umetnostjo. Lasten klavir je nekako prva življenjska potreba Villageana.

Vse to so na prvi pogled dokaj ohrabrujoči vtisi za tistega, ki se je naveličal hrumečega Manhattanu. Toda natančnejši pogled bo izdal posetniku žalostno dejstvo, da je newyorška Latinska četrt samo odvisit preteklosti. Stari, veseli, razbrzdani Village, iz katerega so izšli znameniti umetniki in pisatelji, je postal pribežališče nekega dela najbednejšega življa iz metropole, bolj v bližino odličnega Washingtonskega trga pa so se naselili spod bnejši malomeščani. V ostanku za boheme, v Greenwich-Villageu pa je ta bohema že tako komercializirana, da ne pride več do izraza. Znamenite igralske skupine in veliki slikarji so se z drugimi izrazitejšimi umetniki preselili v odličnejše četrti, ki so dražje, a dajejo tudi več možnosti za zaslužek; za maso se neznanh ali faliranih umetnikov pa je postal Village sam polagoma predrag — in tako mu je ostal od nekdanje slave skoraj izključno vnanji videz.

Tudi ta vnanjost se naglo spreminja; gostilne, delikatesnice in plesni lokali po-

stajajo na las podobni lokalom v zgornjem Manhattanu, ceste se asfaltirajo, bohema se seli, in če hoče Evropec še priti v dotiko z njo, mora že nekaj časa prebiti tu in se seznaniti z vsemi razmerami, da jo najde. Zadnji simbol starega Villagea je morda še »Romany Mary«, amerikanizirana ciganka iz Moldavije, ki toči v majhni kavarni izvrstno kavo in so se okoli nje nekoč zbirali najznamenitejši newyorški bohemi. Marsikateremu je stala čb zibelki uspeha — toda to je že proč. Še vedno se zbira pri njej sicer kopica literatov, a že davno ne more več živeti samo od svojih umetnikov.

Evropec, ki se hoče seznaniti osebno z vzhodnoameriškim umetniškim svetom, pa ne bi smel obiskati samo Villagea. Veliko bolje bo pogledal v ta svet, če obišče novo kolonijo boheme, Woodstock ob zgornjem Hudsonu, v prijazni dolini Catskillskih hribov, nedaleč od Kingstona v državi New York. Tu je vstala v novem življenju bohema, kakršna je živeela pred dvajsetimi leti v Villageu in ki je utekla vlemestumu iz prepričanja. Ti ljudje poskušajo živeti od svoje umetnosti, ker zaslužki večinoma ne zadostujejo za smrt; če ne živijo v lastni hišici, živijo pač v gozdu, na travniku ali v zelenjadem vrtu. Ženske ne poznajo črtala za ustnice, modni žurnali so brez pomena, ker nosi woodstockski umetnik, možki ali ženska, to kar pač ima. Slikarji in kiparji ne pokličejo svojih del na newyorške razstave, temveč jih razstavljajo kar doma — v stojnicah na prostem, pod senčnimi drevesi. Tega umetniškega semnja v Woodstocku se udeležujejo vsi, tudi tisti, ki vedo umetniško ravnanje s pletilno iglo, ki režejo umetne dragulje ali pa so virtuozji v pečenju slastnih tort. In če je izkupiček dber, tedaj je vse ljudstvo srečno. Sicer si tudi drugače ne delajo stih las. Idila, ki ima samo toliko ameriškega na sebi, da jo bodo nekega dne pograbil spretni špekulanti in jo uničili, kakor so uničili Village...

Nezdrava moška obleka

Koža ni samo čutni organ in zaščitni plašč telesa, temveč ima velik pomen tudi kot izločevalni organ za telo. Pred vsem je glavni organ za varovanje in odajanje telesne toplote. Že od pamtikeva skuša človek to njeno funkcijo, zlasti za drževanje telesne toplote, podkrepiti z obleko. Toda v vročem letnem času bi ne smela ovirati prostega uhajanja telesne toplote, pri čemer si organizem pomaga pred vsem z izločevanjem vodne pare. Vsako znojenje je znak, da je telo pregreto in da obleka ovira normalno oddajo vode.

Berlinski profesor dr. Friedberger je napravil zanimiv poskus: v vročem juliskem dnevu je dal nekemu svojemu asistentu in njegovi ženi, naj si tehtata obleko. Asistentova obleka je tehtala 3229 gramov, ženina 741 g. Temperatura pod obleko moža je znašala 31 stop., pod ženino pa 27 stop. To vse zato, ker je ženska obleka danes vsaj za polneto dobo od pet do glave higiensko skoraj neoporečna, zračna, lahka in ne ovira naravnih funkcij kože! Moderna kratka krila so najpametnejša domisljica vseh dosedanjih mod!

Tudi z moško obleko se je v zadnjih desetletjih pod vplivom sporta marsikaj obrnilo na bolje. Dobro je že to, da so izginili visoki, trdi ovratniki in oškrobana oprsja sraj, namestu škornjev pa so stopili polčevlji. A dovolj je še nesmislov v moškem oblačenju! Zakaj so moške prsi še vedno zapete v tesne suknjiče, zakaj ne nosijo moški še bolj odprtih obuvaj? Poleti bi zadostovale tudi kratke široke hlače, ki pustijo spodnjo nogo po vremenu bolj ali manj golo. Če prenesejo to otroci

Najboljši francoski delavci

Predsednik francoske republike Lebrun je sprejel delegacijo najboljših delavcev Francije, ki mu jo je predstavil glavni tajnik narodne razstave dela Lucien Klotz. Za najboljšega delavca velja M. Flouret (na sliki)

Ustnice in značaj

Oblika ustnic je veljala karakterologom že davno za važen znak določenih lastnosti. A šele sedaj poskušajo v Parizu iz čitanja teh oblik napraviti »znanost«, seveda modno znanost in igrabo. Prvi pogoj je ta, da ima poskusna oseba rdeče pobarvane ustnice, zato so dame za poskuse te vrste najbolj pripravne. Potem pritise oseba, ki ji hočejo uganiti značaj, ustnice na list belega papirja in iz odtisa razlagajo potem »strokovnjaki« po določenih pravilih značaje.

Pri motnjah nrebeve, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabeledosti, nevolji do dela povzroči naravno »Franz Josefov« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok. Poizkusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, da se alkoholički, ki so trpeli na želodčnem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staropreizkušene »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

ANEKDOTA

Neka Francozinja je dejala lordu Chesterfieldu, da so Francozi vjudnejši od Angležev. Chesterfield temu ni hotel pritruditi. »Saj vendar Angleži sami to priznavajo!« je vzklila Francozinja. »To je baš dokaz,« je zaključil lord diskusijo, »da so vjudnejši od Francozov«.

KARIKATURA

Suzana Longien,

svetovno znana francoska teniška igralka (francoska karikatura)

Vsak dan ena

»S čim sem te pa užalil?«
»Tega ne vem več — toda nikoli ti ne odpustim!«

Lindbergh kot priča v Curtisovem procesu

Pogled v sodno dvorano med zaslišanjem prič. Sredi v ozadju brodolastnik John Curtis (X), v ospredju polkovnik Lindbergh (XX). V New Yorku se je pričel velik proces proti brodolastniku Johnu Curtisu, ki je obtožen, da je v aferi ugrabljenja Lindberghovega otroka z napačnimi podatki varal policijsko oblast

Zgodbe o Bernardu Shawu

Stari Shaw je dozdnevno še zmerom v srečnem položaju, da more vsem nekaj dati. Še zmerom razdaja svoj strupeni humor in porogljivi smeh — a si daje tudi plačati. Včasih končuje na socialističnih shodih svoja predavanja in besede: »Kapitalizem postaja čedalje bolj neumen in ovira Angliji napredek. Poglejte Rusijo! To je moja zadnja beseda.«

Pri tem je pa znano, da čuva milijone, ki si jih služi s svojimi deli, prav tako skrbno kakor vsak kapitalist...

Malokomu se posreči, da prodre do njegove delavnice in njegova tajnica ima nalogo povedati vsakemu nezaželenemu obiskovalcu, da si mister Shaw ne želi posetov.

Neki ameriški reporter, ki ga ni maral sprejeti, pa je hotel na vsak način imeti za svoj list razgovor s Shawom o raznih kulturnih in socialnih problemih. Ker ni šlo naravnost, je šel naokoli. V osmih dneh je napisal in izdal fantastičen roman, pravo skrupulo, ki ga je »v spoštovanju« posvetil velikemu Ircu. Poslal mu je tudi en izvod. Nekoliko dni pozneje se je sam oglasil pri njem, »da bi zvedel njegovo sodbo«. Toda stari lisičnik ga je zavrnil, kakor da sluti, za kaj gre. Reporter se ni vdal in je poskusil še enkrat. Tokrat, samo da se ga končno znebi, ga je Shaw sprejel, toda hotel se je maščevati nad vsiljivcem s tem, da skoraj ni spregovoril besede. Američana pa je slabo poznal. Zadovoljil se je sicer s tistimi par stavki, ki jih je bil slišal iz Shawovih ust, a je svoje poročilo zasukal tako, da

je podal tudi njegove neizražene misli, kakor si jih je pač sam predstavljal, v obliki dvogovora. Ta »intervju« je imel velik uspeh in sam Bernard Shaw se mu je muzal.

V ostalem pa ima Irec popolnoma svojo metodo, kadar odgovarja ljudem na kakšna vprašanja. Njegovo načelo je, da morajo biti njegovi odgovori »pristno shawovski«, to se pravi presenetljivi, ne pričakovani. N. pr.: Nekdo ga vpraša, kdo je po njegovem najpomembnejši živeči človek. Shaw odgovori mirno: »Jaz!« in si misli: »Bedak gotovo ne pričakuje, da se bom imenoval na prvem mestu; torej mu moram pokazati, da je to čisto mogoče.«

Angleške ženske mu očitajo, da jih ne vidi takšne, kakršne so v resnici. Moškega je morda razumel do njegovih globlin, žensko pa pozna le tako, kakor se vede na zunaj. Svojih ženskih tipov ni ustvarjal iz življenjskega doživljanja, zato je njegova ustvarjalna sila v tem področju omejena. Vse njegove ženske stopajo za čudo samotna pota in jim manjka smisla za družabnost, za tovarištvo — česar ženski v življenju gotovo ne primanjkuje. Tako je v prvi vrsti mojster teorije o ženski in ne doživlja poln psiholog. Tip ljubavnice, kurtizane, ga ne zanima, ker ne rabijo po njegovem nobeni koristni svrhi. Nekristni ljudje ga sploh ne zanimajo v nasprotju z Balzacom.

Tako govore angleške ženske o Shawovih ženskih tipih. Morda jim bo pa nekega dne odvrnil, da jih slika namenoma tako in da jih le sklicira, ker se mu vidi angleška ženska sama skica in da ni nikoli, niti v življenju, niti v pesništvu našel ideala ženske...

K. L.

Michel Zévaco:

87

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

»Tem bolje! Ničesar si bolj ne želim od boja... Čeprav ne razumim, kako...«

»Concini,« je hladno nadaljevala Leonora, »da prideva do zaklada, bo treba obširnega iskanja in kopanja. Vse to se ne bo moglo vršiti, ne da bi zbudilo pozornost tistih, ki vedo, da leži zaklad na Montmartru... In teh ljudi je mnogo.«

»Kaj nama je storiti?«

»To vprašam tebe. Zavedaj se, da se bova morala že od začetka boriti s kraljem.«

»Corpo di Bacco!« je zagodrnjal Concini, in obraz se mu je zmračil.

»A če bi bil samo kralj!« je z rezkim glasom nadaljevala Leonora. »Morala se bova boriti tudi s trumo drhovnikov, ki iztikajo za zakladom, odkar vedo, da obstoji, to je, že dvajset let. In tudi to še ni nič!«

»Diavolo, diavolo!« je zamrmral Concini, in obraz se mu je še bolj zmračil.

»Najin nasprotnik bo Jehan Hrabri. Ne sme se tako zaničljivo, Concino. Ta mladi človek nama bo nevarnejša ovira od kralja samega in vseh duhovnikov. Razumel me boš, ko ti pojasnim, zakaj. Kakor kralj in duhovniki, tako tudi Jehan Hrabri sam zase ničesar ne pomeni. Vendar pa moraš razumeti, da je to dovolj resen razlog za njegovo odstranitev. Razumeti moraš tudi, zakaj sem jaz, ki ga ne sovražim, sklenila njegov pogin.«

»Zato ga sovražim jaz tem bolj!« je Concini zaškrtnil z zobmi. »In kolnem se ti, ta razbojnik ne bo poginil od nobene druge roke kakor od moje. Pa v kakšnih mukah! Peklenske niso nič v primeri s tem, kar sem namenil. Zastran nevarnosti, ki me svariš pred njimi, pa upam, da jih ne naštevam zato, da bi opustil misel na te milijone?«

»Zakaj ne?« je hladno rekla Leonora, gledaje mu v obraz. »Ako misliš, da naloga presega tvoje moči...«

Concini se je zagrohotal:

»Oh, draga, potem mi rajši ne bi bila pripovedovala o tem zakladu, ko si vedela, da ne mislim nanj.«

In z neuskrtno odločnostjo je dodal:

»Richelieu nama je dal ta zaklad. Naj bodo zapreke kakršneko, premagal jih bom in prisežem ti, da ne dobim zaklada nihče drugi kakor jaz!«

Leonora ga je opazovala s čudnim zadovoljstvom. Rahlo je pokimala z glavo in nadaljevala:

»Saj sem vedela, da te nevarnost ne oplaši. Ali, če naj srečno dokončava to delo, je treba, da gledava oviram, ki naju čakajo, v oči. Daj mi, da ti vse povem! Nasprotnika imava tudi v nekom, ki se nama ga je bati bolj kakor vseh, kar sem ti jih imenovala. Zakaj mimo moči in poguma, ki sta mu dala, da je v svojem življenju premagal največje težave in ušel najstrašnejšim nevarnostim, bo imel ta človek na svoji strani tudi — pravico!«

»Kdo je?« Concini je krvavo pogledal in skrčil pest na držaju svojega bodala.

»Povedala ti bom njegovo ime, Concino. Dotlej pa vedi, da je ta človek rodni oče lastnika milijonov, ki hlepi po njih. Pripravi se na to, da bo kakor besen branil imetje svojega sinu.«

»Slišal sem,« je tiho pripomnil Concini, »da je princesa Favsta namenila zakopane milijone svojemu sinu?«

Leonora je pokimala.

»Favstin sin tedaj ni mrtev, kakor smo mislili?«

Leonora je odkimala.

»Kdo je tedaj?«

Leonora je pokazala s prstom na tla sobe in zamrmrala ime, ki ga je Concini bolj uganil kakor slišal.

»Oh!« je vzkliknil z osuplim glasom. »Zdaj mi je vse jasno!«

In mahoma je besno bruhnilo iz njega:

»Nu, vedi: Favstin sin je toliko kakor mrtev! In tako, kakor njemu, se bo zgodilo vsakomur, kdor bo stopil med mene in to bogastvo.«

Leonora ga je pogledala s tistim izrazom skrivnostnega zadovoljstva, ki ga je imelo njeno lice že prej.

»Ali so to vse nevarnosti, ki nama jih je odstraniti?« je s hladnim, grozečim glasom vprašal Concini.

»Ne,« je kratko in jasno odvrnila Leonora.

In z resnobo, ki je Concinija kar presunila, je dodala:

»Najstrašnejšo nevarnost, s katero se vse ostale niti primerjati ne morejo, sem prihranila na konec.«

»Poslušam te.«

Leonora se je sklonila še bliže k njemu in s tihim glasom nadaljevala:

»Nekdo je, ki lahko izjalovi vse najine poizkuse v tej stvari. To je prav tista oseba, pri kateri so našli papir, ki si ga videl.«

»Kako to?«

»Ta oseba ima še druge važne listine. Utegnila bi jih izročiti tistemu, ki ima pravico do njih, to je, pravemu lastniku zaklada. Ali me razumeš?«

Iz življenja na deželi

Iz Kamnika

— Zbirka za organista. Organista v medžupni cerkvi na Sutni je dosedaj vzdrževal cerkev iz svojih dohodkov. Zdaj pa je bajne miloščina tako padla, da z njo ni mogel pokriti niti stroškov za organista. Zupnik urad se je zato obrnil na občino Kamnik. Podgorje, Volčji potok in Radomlje, ki spadajo vse v kamniško faro, s prošnjo, naj bi vse 4 občine zložile letno 10.000 Din za odškodnino organistu. Pred kratkim se je vršila o tem na sreskem načelstvu konkurenčna razprava. Zastopniki občin so odklonili vsak prispevek, ker nimajo za to nobenega kritja v proračunu. Tudi kamniška občina, na katero odpade najmanj polovico skupne vsote, ni mogla obljubiti nobenega prispevka. Slednjič je bil sprejet predlog, naj se za organista uvede posebna zbirka med farani. Vsak naj se obveže, da bo plačeval letno določen prispevek v poljubnih oblikah. Obveza bi veljala za enkrat za tri leta.

— Ne vodite pšov v kopališče! Kopališka uprava opozarja, da je najstrožje zabranjeno v kopališkem prostoru spuščati pse v vodo. Tudi dirkanje s kolesi po kopališču je prepovedano.

Iz Zagerja

— Narodni poslanec g. Milan Mravlje bo prisel danes v Zagerje, da si v evro potrebnih intervencij ogleda bedno stanje naših rudarjev.

— Ustavitev obrata in apnenicah. Kakor smo že poročali, sta apnenici g. Brolle in g. Mihelič ugasili ognje. Vendar je predvideti, da se bo obrat v avgustu obnovil. Ker imata obe podjetji okrog 80 vagonov neprodanega apna, se bo delo začelo takoj, ko bodo zaloge posle.

— Davkoplačevalce poziva občina, da izpolnijo obveznosti, ker je v precej resnih gnotnih stiskah. Ne more plačati svojih obveznosti, niti ne more podpirati kmetijske ali resno začeti z regulacijo Kotrednice. Zgoditi se utegne, da bodo ostali celo občinski reveži brez podpor ter da se javna razsvetljava in vodovod odpove. Zastavki za leto 1931 iznašajo okroglo 300.000 Din. Občina največ trpi z velikimi socialnimi dajatvami, ki jo kot rudarsko edinično močno teže.

— Pomanjkanje vode. V vročini je že spet v ospredju nepravilna razdelitev vode. Došim ima zagorski del vedno dovolj vode, je topliški nabiralnik skoro vedno prazen. Tam skrope ceste, tu ni vode niti za kuho dovolj. Uprava naj najde napako in uredi vprašanje v obče zadovoljstvo.

Iz Trbovelj

— Javen shod podružnice Narodno strokovne zveze se bo vršil v ponedeljek 11. t. m. ob 17. na vrtu rudarskega doma v Trbovljah z dnevnim redom: protest proti ukrepu, ki povečuje praznovanje v revirjih TPD. Na shodu govorita gg. Rudolf Juvan in Ivan Tavčar iz Ljubljane. Pozivamo vse rudarje in vse, ki jim je rudar pri srcu, da se udeležijo tega shoda. Vsi do zadnjega na shod!

— Lepa gesta trboveljskega obrtnika. Mesar g. Joža Plevčak je razglasil, da bo delil danes brezplačno vsem brezposelnim kuhane klobase. To lepo gesto g. Plevčaka najsimpatičneje pozdravljamo, posebno še, ker smo se na licu mesta prepričali, da tu ne gre za kako manjvredno blago, ampak da bo g. Plevčak delil klobase take kvalitete, kot jih ima v prodaji. Priporočamo ga v posnemanje.

— Moka za siromahne sloje. Glasom občinske statistike je danes v Trbovljah brez vseh sredstev za preživljanje poleg 700 brezposelnih še nad 200 njihovih družinskih članov. Predvsem otrok. Prve dni julija je razdelila občina brezplačno 15.300 kg bele moke in sicer: 700 brezposelnim po 16 kg, 200 njihovim družinskim članom po 5 kg, 250 občinskim ubogim in staroupokojencem po 5 kg, 50 njihovim družinskim članom po 3 kg, 80 novoupokojencem s majhno pokojnino po 5 kg in 100 aktivnim rudarjem z veččlanskimi družinami po 10 kg.

— Zaposlitev brezposelnih pri občinskih javnih delih. Občina je skušala pomoči brezposelnim z javnimi deli. Gradila je novo cesto preko Parašuhovega posestva, kjer pa je dobilo dela le neznaten del brezposelnih. Večjih javnih del pa ne more začeti, ker ni kreditov. Svoj proračun je morala občina znižati za 1 milijon dinarjev, proračun cestnega odbora pa še ni odobren.

— Kino Sokol ob predvajal drevi ob 20. veseli zvočni film »Trije mornarji.«

Iz Šoštanj

— Novo Gasilno društvo. Na premogovniku v Velenju je bilo v nedeljo ustanovljeno novo prostovoljno gasilno društvo. Načeljuje mu inž. Slavko Trobec, poveljuje pa g. Savinec. Novo društvo šteje že 60 članov in je osmo v šaleški dolini.

— Smrtna nesreča otroka. Nesreča je hudo zadela v nedeljo posestnika in občinskega odbornika g. Zurnana v Pesjem. Med igranjem na domačem dvorišču je splezal njegov 5 letni sinko Ferdi na trugo za prevaženje peska. Otrok je izgubil ravnotežje, padel je na zemljo, za njim se je zvrnila tudi truga in mu padla na glavo. Udarci je bila tako silna, da je fantek kmalu izdihnil. Z nesrečno rodbino sočustvuje vsa vas.

— Požar. V ponedeljek okoli 18. ure je zgorela tovarniškemu delavcu Francu Marbahu domačija za Pustim gradom. Zaradi pomanjkanje vode na gašenje ni bilo mogoče, le nekaj opravne in obleke se je pogorelcem posrečilo rešiti.

Iz Slovenjgradca

— Ukinjenje izdaje vzhodnih kart. Na postajališčih Turška vas in Otiški vrh je ukinjena izdaja in prodaja vzhodnih kart. Dobe se pri sprevodniku v vagonu.

— Posledica alkohola. Pečoler Franc iz Vrh je nekoliko vinjen rezal slamo na slamoreznici. Zaradi nepredvidnosti je dobil roko v stroj, ki mu je na desni roki odrezal vse prste, ker se slamoreznica zaradi pogona na gepelj ni mogla pravčasno ustaviti. Hudo ranjenega so prepeljali v tukajšnjo bolnico.

— Riziko dela. Delavec pri lesnem trgovcu Francu Casu v Dovžah je bil zaposlen s podiranjem drevov. Pa mu je padla na levo nogo težka korenina in ga močno poškodovala. V Belih Vodah je padel posestnik Zupšek Franc pri zlaganju detelje tako nesrečno s kozolca, da si je zlomil desnico in se še drugače poškodoval. Oba ponesrečenca sta morala poiskati pomoči v bolnici.

Iz Ptuja

— Shodi JRKD bodo jutrišnje nedelje takoj po rani maši pri Sv. Andražu v Halozah v Vregovi gostilni, ob 10. pri Sv. Trojici v Halozah v Verhovnikovi gostilni, a popoldne ob pol 15. pri Sv. Bolfenku v Središču. Na shodih bo poročal narodni poslanec g. Lovro Petovar.

— Mestna občina bo prodala z licitacijo Ritoferovo hišo v Mursičevi ulici št. 2. Interesenti naj stavijo ponudbe najkasneje do konca julija. — Na javni dražbi prodano Stalzerjevo posestvo v Orešju pri Ptujju sta kupila geometer Götzl Adolf iz Maribora in orožnik Podjavoršek Franc iz Ivanjkove.

— BLED. »Don Juan garnizije« je naslov filma, katerega bo predvajal zvočni kino Bled danes in jutri ob običajnih urah.

BEGUNJE NA GORENJSKEM. To nedeljo praznuje naše gasilno društvo 50 letnico obstoja. Proslava se bo vršila že v soboto zvečer z baklado in koncertom. V nedeljo pa bo sprejem gostov in drugo. Društvo si je v tem času dogradilo veliko poslopje, v katerega spodnjih delih ima svoj dom z velikim ogrom. Za naše gasilno društvo in za oderske predstave si je pridobil mnogo zaslug sedaj upokojeni nadučitelj g. V. Zavri, katerega smo zato izvolili za častnega člana. — Ker je 50 let dokaj važno število tako v človeškem življenju kakor v društvenem delovanju, upamo, da bo posetilo naše prireditve obilo raznih društev kakor tudi drugega občinstva, posebno še v nedeljo, ker je Urhova nedelja tukaj navadno letno cerkveno žegnanje, kamor prihaja že itak veliko ljudi.

BOROVNICA. Sokol. društvo priredi to nedeljo ob 15. uri na vrtu s. Helene švigljeve javni telovadni nastop. Člani društva, ako jih je najmanj 10, uživajo 50% popust na državnih železnicah z uverenjem društva. Pripominjamo, da je v bližini Borovnice znana izletniška točka »Pekele« s svojimi petimi slapovi, ki so baš sedaj slikoviti.

JARENINA V SLOV. GORICAH. To nedeljo ob 15. priredi sokolsko društvo v Jarenini veliko slavnost na prostem. Sodeluje pevsko društvo Jadran iz Maribora in nastopi poleg sokolskih skupin tudi četa vojakov podoficirske šole v Mariboru. Poleg telovadišča ob senčnem gaju bodo šotori in še to in ono vedrilo in krepčilo. Pridite v idilično Jarenino!

STUDENEC PRI SEVNICI. V nedeljo 12. p. m. je priredilo prostovoljno gasilno društvo na Studencu prvo prireditev. Bilo je mnogo prijateljev in tovarišev-gasilcev iz Sevnice, Krškega, Boštjanja, Blance, Rake in Bučke. Navzočim je izrekel dobrodoščilo župan Alojzij Jane, nato društveni poveljnik in sedanjč župni načelnik tovariš Vanič Veselica je uspela v gnetnem in moralnem pogledu odlično in je to bilo v dokaz nasprotnikom, da ima gasilstvo poleg Sokola največ prijateljev in soimšljenikov. Vsa čast, tovariši gasilci, ljudje so se prepričali, da na Studencu ni takih zloglasnih pretepačev, kakor se je včasih govorilo. Hvala vsem, posebno tudi našim vrlim ženskim pomočnicam!

Restavracija

ena najboljših v Zagrebu, je zaradi zaposlenosti naprodaj. Potreben kapital cca. 700.000 Din. Pojasnila daje Goldmann, Petrinjska 69-II., Zagreb. 8700

SREČO BREZ SREČKE

drž. razr. loterije boste težko dosegli. Dobite jo v Zadrudni hranilnici r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Družbe in rodbine, z avtom na izlete v lepe pokrajine!

Z lepim avtom vozim na izlete, poldnevne, dnevne in večdnevne; vozim tudi v inozemstvo ob najnižjih cenah. Triptik na razpolago. 8738

Avtonajemšček, I. Šušteršič
DUNAJSKA CESTA 41. Telef. št. 31—87

Prvovrstno

telečje

in

goveje meso

po nizki ceni 6—8 Din za kg se dobi pri tvrdki

Anton Tavčar, Maribor

Jurčičeva ul. 8 in
v podružnici Vrtna ulica 8

Entel

raznovrsten, ašur, takoj pri Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Strukelj 7639

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom »Clavén« je mas

Dobite v lekarnah, drogerijah ali samostojno v trgovini in glavne skladišča. Ovarjajo se posredniki! 18

M. Hrnjak

lekarnar — Sisak

Vedno zadovoljne so stranke, ki stalno naročajo lepa suha
DRVA IN PREMOG
pri Iv. Schumi
Dolenjska cesta —
Telefonska št. 2951

Ledenjake

(omare za led) nov sistem, neverjetno ekonomične. — Zahtevajte cenik od F. Kadleca, Temein. 202

TELOVADNE BLEKE

J. LAH MARIBOR

Zahvala

Vsem, ki so mi ob prebrdki izgubi moje nad vse ljubljene žene, gospe

Vere Winterhalter

stali ob strani, izrekam v svojem in v imenu hčerke Renée, najiskrenejšo zahvalo.

Maribor, dne 8. julija 1932.

8742

Dr. Winterhalter Ivan

Pater Laurencij in Martin Novak ter sodnik Tone Radej javljajo v svojem in v imenu ostalih sorodnikov ter prijateljev in znancev pretresljivo vest, da nas je po kratki, a mučni bolezni za vedno zapustil predobri, ljubljeni brat in stric

dipl. agr.

Slavoj Novak

gospodarski ravnatelj, rez. pešad.
kapetan I. klase, posestnik i. t. d.

previden s tolažili sv. vere.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v nedeljo, dne 10. t. m. ob 16. uri iz hiše žalosti v Stari vasi na domače pokopališče na Vidmu.

8729

VIDEM, dne 8. julija 1932.

Žalujoci ostali.

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pri-
stojbina za štiro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega
in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo
se računajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa
kame«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokal«, »Sto-
panje«, »Stroj«, »Vrednote«, »Informacije«, »Zlato«, »Ob-
čje in »Lese« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslu-
žek«, če se s oglašom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika.
Kdor ni pa pod temi rubrikama išče zaslužka ali službe, plača se

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znakah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.—
za besedo, se računajo enkratna pristojbina Din 5.— za štiro ali
za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo
po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za štiro ali za
dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako
besedo, znaša Din 3.—
Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.—
pri oglaših po 1 Din za besedo po Din 15.—
Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, ozi-
roma jih je vpslati v pismo obenem s naročilom.

Zaslužek

Kdor išče zaslužka,
plača za vsako besedo
50 par; za naslov ali
štiro 3 Din. — Kdor
pa išče zaslužka, pla-
ča vsako besedo 1 Din,
za dajanje naslova ali
za štiro pa 5 Din. (3)

Zasebni uradnik

veče slovenskega, arhivir-
nemakega in italijanskega
jezikov ter knjižničarstva,
šeče primerno službo. Po-
nudi na področju »Jutra«
v Mariboru pod »Agilno«
27792-2

Za počitnice

rabite hitro izvršiti en-
tel, azur, monogram, o-
krajke za obleke in pe-
rio. Takoj jih dobite
pri tvrdki Matek in
Mikloš, Ljubljana, poleg
hotela Struželj. 27360-3

Pouk

Beseda 1 Din; za da-
janje naslova ali
za štiro 5 Din. Dajati, ki
iščeje strokovno pla-
čajo vsako besedo 50
par; za štiro ali za da-
janje naslova 3 Din. (4)

Soferska šola

Gojko Pipenbacher, Go
spovetska cesta 12. —
Najboljši teoretični in
praktični pouk, plačilo
oblasti. — Zastavljaj
prospekt. 210-4

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za štiro pa 5 Din. (3)

Učenca

aprejem v trgovino z me-
šaninami in lesom. —
Vsejavniki razpisati, ki
postane, zbiraj in ima me-
šarsko šolo. Hrana in
stanovanje pristo. Naslov
v oglašnem oddelku
»Jutra« 27610-1

Pekovski pomočnik

mlad, vsajšine prost in
umozen vsake dela, pri-
govorjen razpisati, ki
dobi stalno službo
prosi plači po dogovoru.
Naslov v oglašnem oddelku
»Jutra«. Gr. Tomšič, Viš-
nja gora, Slovenija. 27760-1

Upravitelja

za večje skladišče šivilj,
strokovno odlično izobra-
ženega, vsakega tudi pe-
karske in kletarske stro-
ke, isčemo za takoj. Po-
nudi na navedeni pogovori
na oglašni oddelku »Jutra«
pod »Samostojno«. 27767-1

Služkinjo

zmožne gospodinjstva —
prvi plači po dogovoru
sprejema takoj Mirko Mo-
doček, trgovina, Zvez-
berk. 27715-1

Plačilni natakario

za dolgotrajni in dobri
spričevalci, zmožne karjere
ter slov, arhivirane in
nemakine, v servisiraju po-
sebno dobro izkušeni in
podnatakario 27767-1

hotelsko kuharico

zredljivo let, zmožne vo-
diti samostojno celo go-
spodinjstvo in nadzorovati
osobje, sprejemam po
plači po dogovoru. Po-
nudi na navedeni pogovori
na oglašni oddelku »Jutra«
pod »Samostojno«. 27767-1

Uradnica

ki obvlada polno sloven-
ščino tudi perfektno nem-
ško, ter deloma hrvaščino,
dobro strojevska in
stomatološka, po možnosti
samostojna moč, dobi na-
mestnoje s 15. t. m. —
Lestovščino pisane ponudi-
be je poslati na oglašni
oddelen »Jutra« pod »Ši-
ro« za Ljubljano. 27760-1

Trg. vajenca

s primerno koliko izobra-
ženim sprejemam takoj v špi-
ritizirano trgovino. Viktor
Šolter, Ljubljana, Sv. Ja-
koba trg 4. 27877-1

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.
Molče sta bržela proti nasebinam. Šele
čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,
Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-
bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...«
Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-
jokala.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-

jokala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskar narja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-

jokala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskar narja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-

jokala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskar narja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-

jokala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskar narja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-

jokala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskar narja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-

jokala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskar narja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-

jokala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskar narja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-

jokala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskar narja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-

jokala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskar narja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-

jokala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskar narja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-

jokala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskar narja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-

jokala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskar narja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-

jokala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskar narja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-

jokala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskar narja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-

jokala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskar narja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-

jokala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskar narja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-

jokala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskar narja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-

jokala.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskar narja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

287

Tarzan je odvedel Jane k svojemu vozu.

Molče sta bržela proti nasebinam. Šele

čez dolgo časa je deklica vzklila: »Oh,

Tarzan, zakaj si prišel?« »Zato, ker te lju-

bim.« je presenečen odvrnil. »Moja l...

Jane je skrla obraz v dlani in grenko za-